

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2022)0044

Statut za europska prekogranična udruženja i neprofitne organizacije

Rezolucija Europskog parlamenta od 17. veljače 2022. s preporukama Komisiji o statutu za europska prekogranična udruženja i neprofitne organizacije (2020/2026(INL))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članke 114. i 352. UFEU-a,
- uzimajući u obzir članak 11. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima, a posebno njezin članak 12.,
- uzimajući u obzir članak 11. Europske konvencije o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir svoje mišljenje¹ o Prijedlogu Komisije za Uredbu o statutu europskog udruženja²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 1987. o neprofitnim udruženjima u Europskim zajednicama³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. listopada 2020. o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava⁴,
- uzimajući u obzir svoju izjavu od 10. ožujka 2011. o uvođenju europskih statuta za uzajamna društva, udruge i zaklade⁵,
- uzimajući u obzir Mišljenje EGSO-a „Neiskorišteni potencijal filantropije u Europi (razmatračko mišljenje na zahtjev rumunjskog predsjedništva)”,

¹ Zakonodavna rezolucija koja sadrži mišljenje Europskog parlamenta o Prijedlogu Komisije za Uredbu Vijeća (EEZ) o statutu europskog udruženja (SL C 42, 15.2.1993., str. 89.).

² Prijedlog Komisije za Uredbu Vijeća (EEZ) o statutu europskog udruženja (COM(1991)0273 - SYN 386).

³ SL C 99, 13.4.1987., str. 205.

⁴ SL C 395, 29.9.2021., str. 2.

⁵ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 187.

- uzimajući u obzir Zajedničke smjernice o slobodi udruživanja (CDL-AD(2014)046) koje su donijeli Europska komisija za demokraciju putem prava (Venecijanska komisija) i Ured OEES-a za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR),
 - uzimajući u obzir članke 47. i 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za kulturu i obrazovanje i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A9-0007/2022),
- A. budući da se člankom 63. UFEU-a, zajedno s člancima 7., 8. i 12. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), utvrđuje sloboda udruživanja na svim razinama te se neprofitne organizacije štite od diskriminirajućih, nepotrebnih i neopravdanih ograničenja u pogledu financiranja njihovih aktivnosti;
 - B. budući da bi se za potrebe ove Rezolucije pojam „neprofitna organizacija” trebao tumačiti tako da odražava mnoštvo oblika neprofitnih organizacija u Uniji, bez obzira na to temelje li se na članstvu ili ne, na primjer udruženja, filantropske organizacije i organizacije čija su sredstva namijenjena ostvarivanju određenog cilja, kao što su zaklade i druge slične organizacije;
 - C. budući da je Europski sud za ljudska prava priznao da država ima pozitivnu obvezu osigurati ostvarivanje prava na slobodu udruživanja i utvrdio u svojoj presudi od 21. listopada 2005., *Ouranio Toxo i drugi/Grčka*¹, da se „istinsko i stvarno poštovanje slobode udruživanja ne može svesti na puku dužnost države da se ne upliće”; budući da je u svojoj presudi u predmetu C-78/18², Sud Europske unije utvrdio da sloboda udruživanja obuhvaća ne samo mogućnost osnivanja i odlučivanja o prestanku udruženja nego i mogućnost da udruženje u međuvremenu djeluje;
 - D. budući da su neprofitne organizacije ključne za zastupanje interesa građana i civilnog društva, među ostalim pružanjem usluga u često neprofitabilnim područjima socijalnog sektora, poticanjem sudjelovanja u društvenom životu i obranom prava manjina; budući da osim toga imaju ključnu ulogu u predviđanju i rješavanju socioekonomskih izazova, kao i u uklanjanju razlika u uslugama i gospodarskim aktivnostima, zajedno s nacionalnim, regionalnim i lokalnim vlastima;
 - E. budući da neprofitne organizacije često koriste i promiču slobodu izražavanja, posebno u pogledu promicanja javnog interesa, podupiru aktivno sudjelovanje u demokratskom životu i djeluju kao škole demokracije;
 - F. budući da je kriza prouzročena pandemijom bolesti COVID-19 istaknula ključnu ulogu neprofitnih organizacija u pružanju pomoći građanima pri suočavanju s brojnim poteškoćama, čime se jamči socijalna kohezija; budući da je, međutim, kriza uzrokovana bolešću COVID-19 potresla njihov status, posebno zbog prekida njihovih aktivnosti i stvaranja novih potreba i misija;
 - G. budući da europska demokracija ovisi o tome mogu li civilno društvo i predstavničke

¹ Presuda Europskog suda za ljudska prava od 21. listopada 2005., *Ouranio Toxo i drugi/Grčka*, br. 74989/01, ECLI:CE:ECHR:2005:1020JUD007498901.

² Presuda Suda od 18. lipnja 2020., *Komisija/Mađarska*, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476, t. 113.

udruge funkcionirati slobodno i bez obzira na državne granice; budući da se ključna uloga civilnog društva i predstavničkih udruga u doprinosu demokraciji smatra temeljnom vrijednošću Unije, kako je posebno prepoznato u članku 11. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), te zahtijeva postojanje otvorenog, transparentnog i strukturiranog dijaloga;

- H. budući da su neprofitne organizacije sastavni dio civilnog društva Unije i uključuju filantropske organizacije kao što su zaklade koje u javnom interesu doprinose i omogućuju rad pojedinaca i neprofitnih organizacija;
- I. budući da su pouzdani statistički podaci o neprofitnim organizacijama rijetki ili nisu lako dostupni;
- J. budući da europski statuti europskih trgovačkih društava, europskih zadruga ili europskih stranaka nisu prikladni za prekograničnu suradnju neprofitnih organizacija;
- K. budući da poduzeća, komercijalna poduzeća i gospodarska interesna udruženja imaju mogućnost osnivanja Europskoga gospodarskog interesnog udruženja;
- L. budući da javna tijela mogu osnovati europsku grupaciju za teritorijalnu suradnju;
- M. budući da bi europski statut za udruženja trebao biti dostupan organizacijama i osobama koji žele sudjelovati u razmjenama i uzajamnom prekograničnom učenju,
- N. budući da poziv Parlamenta na izradu nacionalnih statističkih registara za aktere socijalne ekonomije ne obuhvaća organizacije izvan socijalne ekonomije;
- O. budući da mnoge neprofitne organizacije imaju važnu ulogu u gospodarstvu i razvoju unutarnjeg tržišta jer se redovito bave određenom gospodarskom djelatnošću; budući da se obujam prekograničnih financijskih tokova među udruženjima ili neprofitnim organizacijama znatno povećao u posljednjem desetljeću;
- P. budući da je u današnje vrijeme porasla svijest oblikovatelja politika i civilnog društva o potencijalu neprofitnih organizacija u smislu pružanja usluga, sudjelovanja građana i društvenih inovacija; budući da njihov potencijal vjerojatno nije dovoljno iskorišten u širokom rasponu područja, kao što su obrazovanje, kultura, zdravstvena zaštita, socijalne usluge, istraživanje, razvojna pomoć, humanitarna pomoć i pripremljenost za katastrofe;
- Q. budući da postoji sve veći socioekonomski potencijal neprofitnih organizacija u Europskoj uniji, koje nude mogućnosti zaposlenja u brojnim sektorima;
- R. budući da neprofitne organizacije imaju ključnu ulogu u podupiranju pojedinaca da aktivno sudjeluju u demokratskom životu;
- S. budući da se velika većina aktivnosti neprofitnih organizacija provodi na nacionalnoj razini, iako sve veći broj neprofitnih organizacija djeluje preko granica, čime se jača socijalna kohezija među državama članicama na društvenoj razini, posebno u pograničnim regijama koje čine gotovo 40 % teritorija Unije;
- T. budući da osobito prekogranične neprofitne organizacije uvelike doprinose postizanju ciljeva Unije i razvoju brojnih i različitih aktivnosti od općeg interesa s transnacionalnim značenjem koje koriste općem interesu u različitim područjima;

- budući da to uključuje, ali nije ograničeno na zaštitu i promicanje temeljnih prava i vrijednosti, zaštitu okoliša, obrazovanje, kulturu, socijalni rad i razvojnu pomoć;
- U. budući da ne postoji usklađen paneuropski zakonodavni okvir koji omogućuje prekogranični rad i organizaciju neprofitnih organizacija iako njihov broj u Europskoj uniji raste;
 - V. budući da trenutačno, kada ne postoji propis Unije kojim se uređuje rad neprofitnih organizacija, njihove prekogranične aktivnosti karakteriziraju kulturne, pravne i političke razlike koje proizlaze iz nacionalnih zakona;
 - W. budući da je Parlament još 1987. istaknuo potrebu uspostavljanja odgovarajuće europske uredbe za europske neprofitne organizacije u svojoj Rezoluciji od 13. ožujka 1987. o neprofitnim udruženjima u Europskim zajednicama;
 - X. budući da bi svaka organizacija koja ima koristi od europskog statuta ili europskih zajedničkih minimalnih standarda trebala djelovati u prilog promicanju i provedbi zajedničkih vrijednosti i ciljeva Unije utvrđenih u Ugovorima i Povelji;

Trenutačno stanje

1. konstatira da neprofitne organizacije nemaju pravni oblik na razini Unije kojim bi se zastupljenost interesa civilnog društva stavila u ravnopravan položaj s komercijalnim poduzećima i gospodarskim interesnim skupinama za koje je već dugo uspostavljen pravni oblik na razini Unije;
2. primjećuje da su prekogranične aktivnosti neprofitnih organizacija i dalje vrlo složene zbog pravnih, kulturnih, političkih i gospodarskih razlika među državama članicama i da trenutačan administrativni i fiskalni tretman prekograničnih aktivnosti tih organizacija ima veće transakcijske troškove nego na nacionalnoj razini;
3. ističe da trenutačni pravni okvir na razini Unije i na nacionalnoj razini nije dostatan za uspostavljanje i podupiranje snažnog paneuropskog civilnog društva, čije je postojanje nužno za demokraciju; stoga prepoznaje da je potrebno uvesti novi pravni oblik, to jest oblik europskog udruženja, uključujući pravila o osnivanju, transparentnosti i odgovornosti europskog udruženja te upravljanju njime;
4. naglašava važnost osiguravanja koordinacije na razini Unije, izbjegavanja fragmentacije i podupiranja usklađenog pristupa diljem Unije u vezi s europskim udruženjem s pomoću imenovanog Odbora europskih udruženja; u tu svrhu poziva Komisiju da ispita različite mogućnosti i iznese prijedlog za najprikladniji oblik i status takvog odbora europskih udruženja u kojem su zastupljene sve države članice i koji ima jasno definirane ovlasti donošenja odluka;
5. smatra da je za dovršenje unutarnjeg tržišta potrebno i zakonodavstvo Unije kojim se podupiru neprofitne organizacije;
6. naglašava da se, iako je sloboda kretanja i poslovnog nastana utvrđena u Ugovorima, temeljno pravo na udruživanje u jurisdikcijama nekih država članica još uvijek u potpunosti ne podržava niti promiče zbog nedostatka odgovarajućih organizacijskih oblika i nejednakog postupanja prema postojećim oblicima diljem Unije, što s jedne strane ometa prekogranične aktivnosti, projekte i misije te mobilnost civilnog društva, a

s druge strane uzrokuje pravnu nesigurnost;

7. žali zbog nedostatka instrumenta kojim bi se dodatno olakšala sloboda kretanja neprofitnih organizacija, bez obzira na to u kojoj državi članici imaju poslovni nastan ili gdje je boravište njihovih članova, posebno uklanjanjem pravnih i administrativnih prepreka;
8. naglašava da se zbog nedovoljne usklađenosti praksi neprofitne organizacije koje djeluju diljem Unije često suočavaju s neopravdanim ograničenjima kao što su naknade, formalnosti te administrativne i druge prepreke, što ugrožava njihove svakodnevne aktivnosti i odvraća takve organizacije od prekograničnog širenja svojih misija; ističe da takve prepreke vode i do znatnog povećanja radnog opterećenja zbog potrebe da se slijedi više različitih administrativnih postupaka u više država članica;
9. žali zbog činjenice što su u više država članica neprofitne organizacije izostavljene iz programa pomoći za odgovor na pandemiju;
10. ističe da nedostatak usklađenosti praksi dovodi i do nejednakih uvjeta zbog različitih tržišnih uvjeta i drugih prepreka s kojima se suočavaju neprofitne organizacije u različitim državama članicama, na primjer pri otvaranju bankovnih računa, prikupljanju i opravdavanju sredstava iz inozemnih izvora, pristupu javnim mjerama i programima naknada, ostvarivanju koristi od određenih financijskih ili poreznih tretmana; ili zapošljavanju osoblja, posebno kod prekograničnog zapošljavanja koje bi se trebalo olakšati u skladu sa slobodom kretanja radnika;
11. poziva Komisiju da razmotri različite oblike u kojima neprofitne organizacije djeluju u državama članicama te da izradi komparativnu analizu;
12. naglašava da neprofitne organizacije doprinose inovacijama, istraživanju, gospodarskom razvoju i otvaranju radnih mjesta, posebno u društvenom, poduzetničkom, tehnološkom i kulturnom sektoru;
13. uviđa doprinose neprofitnih organizacija u određenim strateškim ciljevima Unije, kao što su borba protiv klimatske krize, suočavanje s digitalnom transformacijom i oporavak od pandemije bolesti COVID-19; ističe da će postizanje tih ciljeva biti nemoguće bez doprinosa civilnog društva, koje promiče ta pitanja diljem Europe, posebno pitanja u vezi s provedbom nužnih politika na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te razini Unije uz poštovanje interesa i prava onih na koje se odnose;
14. žali zbog toga što su podaci oskudni ili zastarjeli; traži od država članica da redovito dostavljaju raščlanjene podatke te od Komisije da stvori pouzdane i redovno ažurirane statističke resurse na temelju utvrđene metodologije kojom se osigurava transparentnost i usporedivost te da dopusti da se ti podaci uključe u podatke Eurostata u vezi s prekograničnim aktivnostima i doprinosima; ističe da se, prema studiji iz 2017. koju je naručio EGSO pod naslovom „Najnovija kretanja u okviru socijalne ekonomije u Europskoj uniji”, od ukupno 13,6 milijuna plaćenih radnih mjesta u zadrugama, uzajamnim društvima, udruženjima, zakladama i sličnim subjektima u Europskoj uniji, 9 milijuna odnosi na zapošljavanje u udruženjima i zakladama, što ih čini vodećim izvorom zapošljavanja u tom sektoru; ističe činjenicu da to također pokazuje važnost dostupnosti većeg broja podataka koji se odnose na područje koje je veće od socijalne ekonomije;

15. žali zbog toga što Komisija i države članice nisu predložile zakonodavstvo kojim bi se osiguralo poticajno okruženje u kojem neprofitne organizacije mogu doprinijeti funkcioniranju unutarnjeg tržišta i osigurati slobodan protok kapitala preko granica te što nije uspostavljen statut europskog udruženja unatoč nekoliko pokušaja i brojnih poziva civilnog društva i Parlamenta;
16. pozdravlja predstojeći akcijski plan za socijalnu ekonomiju i smatra da, s obzirom na to da samo određene neprofitne organizacije djeluju u socijalnoj ekonomiji, taj akcijski plan mora sadržavati preporuke o tome kako prevladati prekogranične prepreke te da ga treba dopuniti zasebnim zakonodavnim inicijativama usmjerenima na pružanje potpore neprofitnim organizacijama;
17. smatra da zbog svoje posebne prirode predloženi pravni instrumenti ne smiju imati učinak na regulaciju političkih stranaka; nadalje, podsjeća da Unija poštuje status crkava, vjerskih organizacija ili zajednica, kao i svjetonazorskih ili nekonfesionalnih organizacija u skladu s nacionalnim pravom; ističe da to ne isključuje mogućnost da organizacije čije se vrijednosti i ciljevi temelje na vjerskoj, svjetonazorskoj ili nekonfesionalnoj inspiraciji, kao što su vjerske dobrotvorne neprofitne organizacije, imaju koristi od područja primjene tih predloženih instrumenata; naglašava da sindikati u nekoliko država članica imaju posebno povoljan status te bi ih stoga trebalo isključiti iz predloženih instrumenata; ističe da osobe koje žele osnovati udruženje mogu slobodno koristiti odredbe predloženog propisa i odlučiti se za oblik europskog udruženja; napominje da se predložena Direktiva o minimalnim standardima treba primjenjivati na sve neprofitne organizacije u Uniji;

Zaštita civilnog društva i sloboda udruživanja

18. zabrinut je zbog svih prepreka s kojima se suočavaju neprofitne organizacije diljem Unije te zbog razlika koje proizlaze iz nacionalnih zakona, propisa ili administrativnih praksi ili politika; ističe da bi to moglo negativno utjecati na civilno društvo, neopravdano ograničiti temeljna prava, posebno slobodu udruživanja, izražavanja i informiranja, te odvratiti neprofitne organizacije od širenja njihovih aktivnosti preko granica;
19. na odgovarajući način uzima u obzir mogućnosti digitalizacije i interneta kako bi se olakšalo ostvarivanje prava na slobodu udruživanja, na primjer pojednostavnjenjem i osiguravanjem dostupnosti registracije i osnivanja neprofitnih organizacija na internetu;
20. naglašava da su neprofitne organizacije ključne za demokraciju i oblikovanje politika na svim razinama; promiču i rade za javno dobro, dio su sustava provjere i ravnoteže potrebnog za vladavinu prava te su pokretači građanskog angažmana; pozdravlja sudjelovanje civilnog društva u zagovaranju interesa javnosti, aktivizmu i u okviru aktivnog društvenog života;
21. ponavlja da neprofitne organizacije imaju slobodu sudjelovanja u političkim ili javnim raspravama u okviru svojih ciljeva i aktivnosti; osuđuje pokušaje ograničavanja građanskog prostora iz političkih razloga te odbijanje, uskraćivanje ili osporavanje njihova statusa organizacija od javne koristi na temelju pretpostavljene ili stvarne političke aktivnosti ako njihove aktivnosti nisu namijenjene ostvarivanju koristi jedne određene stranke ili nadomještanju stranačke politike; smatra da su takvi slučajevi opasni za europsku demokraciju;

22. ističe važnost neovisnosti neprofitnih organizacija i potrebu za osiguravanjem poticajnog okružja za neprofitne organizacije, u kojemu se poštuje njihov pluralizam i u kojemu postoji razumijevanje da organizacije sa svrhom javne koristi doprinose pružanju usluga na terenu, ali i da se zalažu za javno dobro i da prate javne politike;
23. podsjeća na važnost neovisnog, nepristranog, profesionalnog i odgovornog novinarstva u pogledu pružanja informacija o aktivnostima neprofitnih organizacija u privatnim i javnim medijima, kao i na važnost pristupa pluralističkim informacijama kao ključnih stupova demokracije; zabrinut je zbog kampanja ocrnjivanja i zlouporabe sudskih postupaka protiv aktera koji se angažiraju u javnom životu, među ostalim neprofitnih organizacija, koje u nekoliko država članica provode izabrani dužnosnici, javna tijela ili subjekti pod javnim nadzorom, ali i privatne osobe i subjekti; ističe činjenicu da je Parlament 11. studenoga 2021. donio Rezoluciju o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja¹;
24. smatra da će propisi o pravom okviru biti od koristi europskom civilnom društvu samo ako se neprofitne organizacije mogu koristiti odgovarajućim i lako dostupnim sredstvima i na nacionalnoj i na europskoj razini; ističe da je javno i privatno financiranje neprofitnih organizacija važno jer one imaju slabiji pristup prihodima od profitnih aktivnosti; u tom kontekstu ističe postojanje programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti, koji je, među ostalim, usmjeren na neprofitne organizacije; ističe da u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća² bespovratna sredstva Unije trebaju uključivati sufinanciranje koje se može pružiti u obliku vlastitih sredstava, dohotka ostvarenog djelovanjem ili programom rada ili financijskih doprinosa ili doprinosa u naravi trećih strana; smatra da bi, posebno u slučaju neprofitnih organizacija s vrlo ograničenim financijskim sredstvima, trebalo ocijeniti ograničenje kapitalnih zahtjeva i uračunati nenovčane doprinose kao takve, pod uvjetom da se takvim postupanjem ne narušava tržišno natjecanje pri pristupu financiranju; konstatira da sredstva Unije dostupna neprofitnim organizacijama često zahtijevaju sufinanciranje, što znači da korisnik mora prikupiti dio potrebnih sredstava iz drugih izvora; ističe da bi zahtijevanje prevelikog udjela vlastitih sredstava bilo štetno za neprofitne organizacije, s obzirom na to da možda nisu u mogućnosti prikupiti takva sredstva, zbog čega bi neke organizacije bile isključene; stoga smatra da bi se trebalo ocijeniti ograničenje sufinanciranja i da bi trebalo uzeti u obzir različita sredstva koja bi se mogla unovčiti, kao što su volontiranje i doprinos u naravi;
25. ističe da je bitno da neprofitne organizacije pružaju odgovarajuće informacije javnosti; nadalje skreće pozornost na činjenicu da transparentnost u pogledu financiranja treba smatrati javnim interesom ako neprofitne organizacije imaju znatan utjecaj na javni život i javnu raspravu;

¹ Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2021. o jačanju demokracije te slobode i pluralizma medija u EU-u: neprikladna upotreba mjera građanskog i kaznenog prava za ušutkavanje novinara, nevladinih organizacija i civilnog društva ([2021/2036\(INI\)](#)).

² Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

26. smatra da će uvođenje statusa za europska udruženja pružiti priliku nacionalnim i lokalnim organizacijama da uže surađuju na europskim pitanjima i sudjeluju u uzajamnom prekograničnom učenju i razmjenama te će im pružiti potporu u pristupu sredstvima na razini Unije; poziva Komisiju i države članice da akterima civilnog društva stave na raspolaganje dostatna sredstva, povećaju dostupnost sredstava i dodatno pojednostavne postupke kako bi akterima civilnog društva, uključujući male i lokalne organizacije, olakšali pristup sredstvima;
27. nadalje, smatra da predloženo zakonodavstvo treba nadopuniti mjerama kojima se podupire redoviti, smisleni i strukturirani dijalog s civilnim društvom i predstavničkim udrugama u skladu s člankom 11. UEU-a. u tom pogledu poziva Komisiju da procijeni mogućnost razvoja participativnog statusa organizacija od javnog interesa na razini Unije;
28. ističe činjenicu da arbitrarna i politički motivirana diskriminacija koja se temelji na ciljevima i aktivnostima neprofitnih organizacija, kao i na izvorima financiranja, ometa slobodu udruživanja te je stoga prijetnja za slobodu izražavanja;

Priznavanje udruženja, neprofitnih organizacija i javne koristi diljem Unije

29. uviđa da u zakonodavstvu na nacionalnoj razini i pravnoj tradiciji u državama članicama postoje različiti pristupi za definiranje ili priznavanje neprofitnih organizacija, bez obzira na to temelje li se na članstvu ili ne, kao i za utvrđivanje, priznavanje i dodjelu statusa javne koristi; ističe da, unatoč takvim razlikama, postoji zajedničko shvaćanje potrebe za minimalnim europskim standardima i za pružanjem mogućnosti neprofitnim organizacijama da steknu pravnu osobnost;
30. poziva Komisiju da prizna i promiče javno korisne aktivnosti neprofitnih organizacija usklađivanjem statusa javne koristi unutar Unije; naglašava da nacionalni zakoni i administrativne prakse kojima se uređuju neprofitne organizacije, među ostalim njihovo osnivanje, registraciju, poslovanje, financiranje, financijski i porezni tretman ili mjere poreznih olakšica, kao i prekogranične aktivnosti, ne bi smjeli biti diskriminirajući na temelju mjesta poslovnog nastana organizacije ili protiv bilo koje skupine ili pojedinca na bilo kojoj osnovi;
31. poziva Komisiju da razmotri donošenje prijedloga u cilju pojednostavnjenja uzajamnog priznavanja organizacija sa svrhom javne koristi koje su oslobođene od plaćanja poreza, uključujući filantropske organizacije, u svim državama članicama ako su priznate kao javno korisne i oslobođene od plaćanja poreza u jednoj državi članici;
32. ističe činjenicu da uređenje statuta i minimalnih standarda za neprofitne organizacije na razini Unije može pomoći u stvaranju jednakih uvjeta, čime se olakšava dovršenje unutarnjeg tržišta;
33. potiče Komisiju da razvije namjensku i sveobuhvatnu strategiju za jačanje civilnog društva u Uniji, među ostalim uvođenjem mjera za olakšavanje djelovanja neprofitnih organizacija na svim razinama upravljanja;
34. traži od Komisije da na temelju članka 352. UFEU-a podnese prijedlog uredbe o donošenju statuta europskog udruženja, u skladu s preporukama iz ove Rezolucije i dijela I. njezina Priloga;
35. traži od Komisije da na temelju članka 114. UFEU-a podnese prijedlog direktive o

zajedničkim minimalnim standardima za neprofitne organizacije u Uniji kako bi se stvorili jednaki uvjeti za neprofitne organizacije utvrđivanjem minimalnih standarda, koji bi omogućili civilnom društvu da ima koristi od sloboda i temeljnih prava te bi doprinijeli jačanju europske demokracije, u skladu s preporukama iz ove Rezolucije i iz dijela II. njezina Priloga;

36. traži od Komisije da iskoristi rezultate komparativne analize provedene u skladu sa stavkom 11. kao prilog Prijedlogu uredbe sadržanom u dijelu I. Priloga i Prijedlogu direktive sadržanom u dijelu II. Priloga kako bi na odgovarajući način priložila popis nacionalnih oblika organizacija koje bi trebalo smatrati obuhvaćenima u skladu s člankom 3. stavkom 2. prijedloga sadržanog u dijelu I. Priloga i člankom 1. prijedloga sadržanog u dijelu II. Priloga;

o

o o

37. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju i popratne preporuke proslijedi Komisiji i Vijeću.

**PRILOG REZOLUCIJI
PREPORUKE O SADRŽAJU TRAŽENOG PRIJEDLOGA**

DIO I.

Prijedlog
UREDBE VIJEĆA
o statutu europskog udruženja

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 352.,

budući da:

- (1) Prekogranični projekti i drugi oblici suradnje koji osobito uključuju civilno društvo, na odlučujući način doprinose postizanju ciljeva Unije, među ostalim promicanju njezinih vrijednosti, te razvoju brojnih različitih aktivnosti od transnacionalnog značenja kojima se u brojnim područjima pogoduje općem interesu.
- (2) Europska prekogranična suradnja između građana i predstavničkih udruga ključna je za stvaranje sveobuhvatnog europskog civilnog društva, koje je važan element europske demokracije i europske integracije u skladu s člancima 11. i 15. Ugovora o Europskoj uniji.
- (3) U ostvarivanju svojih ciljeva, mnoga udruženja imaju važnu ulogu u gospodarstvu i razvoju unutarnjeg tržišta jer redovito sudjeluju u gospodarskim aktivnostima.
- (4) Direktiva .../... Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o minimalnim standardima”) ima za cilj usklađivanje zakonodavstava država članica kako bi se osigurali minimalni standardi i poticajno okruženje, čime se neprofitnim organizacijama olakšava obavljanje njihova posla.
- (5) Udruženja su vezivno tkivo koje povezuje naše društvo. One imaju ključnu ulogu u pomaganju, poticanju i osnaživanju pojedinaca da aktivno sudjeluju u demokratskom i društvenom životu Unije, posebno onih koji se suočavaju s isključenosti i diskriminacijom, te mogu biti vrlo važan čimbenik u procesu razvoja politika Unije.
- (6) Unija bi udruženjima, koja čine oblik organizacije koji je opće priznat u svim državama članicama, trebala pružiti odgovarajući pravni instrument kojim se mogu poticati njihove transnacionalne i prekogranične aktivnosti i kojim se može doprinijeti građanskom dijalogu na razini Unije.
- (7) Uvođenjem oblika organizacije na razini Unije svim udruženjima olakšalo bi se ostvarivanje njihovih prekograničnih ciljeva i aktivnosti na unutarnjem tržištu.

- (8) Člankom 63. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i člancima 7., 8. i 12. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) štite se neprofitne organizacije od diskriminatornih ili neopravdanih ograničenja pristupa resursima i slobode kretanja kapitala unutar Unije. To se odnosi i na mogućnost traženja, osiguravanja i korištenja resursa domaćeg i stranog podrijetla, što je ključno za postojanje i rad svakog pravnog subjekta. U skladu s presudom Suda Europske unije od 18. lipnja 2020. u predmetu C-78/18 *Komisija/Mađarska*¹ ograničenja bi se trebala nametnuti samo za legitimne ciljeve, kao što su interesi nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti ili javnog poretka te bi trebala biti razmjerna cilju zaštite takvih interesa i biti najmanje nametljiva sredstva za postizanje željenog cilja. To se, među ostalim, odnosi na ograničenja koja proizlaze iz pravila za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma, koja se primjenjuju u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti, posebno uzimajući u obzir obveze procjene rizika na temelju međunarodnog prava i prava Unije. Stoga države članice ne mogu primjenjivati nerazumne, pretjerano nametljive ili disruptivne mjere, uključujući zahtjeve za izvješćivanje kojima se organizacijama nameće prekomjerno ili skupo opterećenje.
- (9) Fizičke i pravne osobe mogu osnivati europska trgovačka društva na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 2157/2001², europske zadruge na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 1435/2003³ te europske stranke na temelju Uredbe (EU, Euratom) br. 1141/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁴. Međutim, nijedan od tih instrumenata ne predviđa mogućnost prekogranične suradnje udruženja.
- (10) Uredba (EZ) br. 1082/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ predviđa stvaranje europskih grupacija za teritorijalnu suradnju (EGTS). Takve grupacije uglavnom čine državna ili lokalna tijela ili drugi javnopravni subjekti. Prema tome, nisu obuhvaćeni nevladini akteri civilnog društva i građani.
- (11) Europsko gospodarsko interesno udruženje (EGIU), predviđeno Uredbom (EEZ) br. 2137/85⁶, omogućuje da se određene aktivnosti provode zajedno, ali ipak zadržava neovisnost svojih članova. Međutim, EGIU ne zadovoljava posebne potrebe udruženja civilnog društva.
- (12) Stoga je na razini Unije potrebno utvrditi odgovarajući usklađen regulatorni okvir i pravila kojima će se omogućiti osnivanje europskih udruženja s vlastitom pravnom osobnošću te upravljati prekograničnim osnivanjem i djelovanjem takvih

¹ Presuda Suda Europske unije od 18. lipnja 2020., *Europska komisija/Mađarska*, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

² Uredba Vijeća (EZ) br. 2157/2001 od 8. listopada 2001. o Statutu europskog društva (SE) (SL L 294, 10.11.2001., str. 1.).

³ Uredba Vijeća (EZ) br. 1435/2003 od 22. srpnja 2003. o Statutu europskih zadruga (SCE) (SL L 207, 18.8.2003., str. 1.).

⁴ Uredba (EU, Euratom) br. 1141/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada (SL L 317, 4.11.2014., str. 1.).

⁵ Uredba (EZ) br. 1082/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) (SL L 210, 31.7.2006., str. 19.).

⁶ Uredba Vijeća (EEZ) br. 2137/85 od 25. srpnja 1985. o Europskom gospodarskom interesnom udruženju (EGIU) (SL L 199, 31.7.1985., str. 1.).

udruženja.

- (13) Političke stranke i sindikate, kao i crkve i druge vjerske zajednice te svjetonazorske ili nekonfesionalne organizacije trebalo bi isključiti iz područja primjene ove Uredbe zbog nedostatka nadležnosti Unije za uređivanje njihova statusa i zbog toga što imaju poseban status u okviru nacionalnog prava. Zbog toga bi prema njima trebalo postupati drukčije nego prema drugim udruženjima koja nemaju takav status, kao što su vjerske dobrotvorne neprofitne organizacije ili organizacije koje se bore protiv diskriminacije, među ostalim na tržištu rada.
- (14) Ovom Uredbom ne bi se trebala dovoditi u pitanje prava radnika i sindikata, uključujući postojeća prava i zaštite u kontekstu postupaka u slučaju nesolventnosti i restrukturiranja, spajanja, prijenosa poduzeća te u vezi s informacijama i plaćama. Poslodavci bi trebali ispuniti svoje obveze bez obzira na oblik u kojem posluju.
- (15) Važno je osigurati koordinaciju na razini Unije kako bi se izbjegla fragmentacija i podržao usklađen pristup u cijeloj Uniji za primjenu ove Uredbe. U tom bi pogledu ovom Uredbom trebalo predvidjeti imenovanje odbora europskih udruženja unutar Komisije ili povezanog s Komisijom i/ili relevantnim institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije.
- (16) Odbor europskih udruženja trebao bi pozvati predstavnika Agencije za temeljna prava na svoje sastanke kada se odnose na slobodu udruživanja ili slobodu izražavanja, u skladu s člankom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 168/2007¹.
- (17) Ovom bi se Uredbom trebala uvesti posebna razdoblja za administrativne postupke, među ostalim u vezi s registracijom i postupkom odobravanja statusa javne koristi. Pri procjeni provedbe i primjene ove Uredbe Komisija bi posebno trebala razmotriti kako se takva razdoblja primjenjuju u praksi.
- (18) Za potrebe provjere zahtjeva utvrđenih u članku 6., nacionalna tijela za udruženja mogu zatražiti imena i adrese članova osnivača. Informacije o identitetu osnivača i članova neprofitnih organizacija koji su fizičke osobe mogu biti osjetljive informacije te bi stoga države članice trebale osigurati da se zahtjevima koji dovode do obrade takvih osobnih podataka ne dovodi u pitanje Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća² (Opća uredba o zaštiti podataka), a posebno njezin članak 9.
- (19) Europsko udruženje može željeti razlikovati kategorije članova kako bi se glasačka prava dodijelila samo punopravnim članovima, priznajući pritom pridružene članove koji podržavaju predmetni cilj, bez prava glasa, i/ili počasne članove izuzete od obveze plaćanja članarine, ali s pravom glasa. Kategorizacija članova ne

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 168/2007 od 15. veljače 2007. o osnivanju Agencije Europske unije za temeljna prava (SL L 53, 22.2.2007., str. 1.).

² Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

bi trebala dovesti do neopravdane diskriminacije, posebno na temelju državljanstva.

- (20) Budući da je područje primjene ove Uredbe ograničeno na neprofitna udruženja, UFEU-om se ne pruža nikakva druga pravna osnova osim one utvrđene u članku 352.
- (21) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest uspostavu europskog udruženja, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni iz navedenih razloga bolje mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Poglavlje I.

Predmet i opće odredbe

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom utvrđuju uvjeti i postupci za osnivanje, registraciju i reguliranje pravnih subjekata te upravljanje njima u obliku europskog udruženja.
2. Europsko udruženje neovisno je, samoupravno i prekogranično tijelo koje je osnovano na trajnoj osnovi na području Unije dobrovoljnim sporazumom između fizičkih ili pravnih osoba u zajedničku neprofitnu svrhu.
3. Europsko udruženje slobodno određuje svoje ciljeve i aktivnosti potrebne za njihovo ostvarivanje.
4. Ciljevima europskog udruženja poštuju se i podupire promicanje ciljeva i vrijednosti na kojima se temelji Unija kako je utvrđeno u člancima 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji.
5. Europsko udruženje temelji se na članstvu i slobodno određuje sastav svojeg članstva. To može uključivati određivanje posebnih zahtjeva za članove na temelju razumnih i objektivnih kriterija i podložno načelu nediskriminacije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „neprofitno” znači da primarni cilj nije stvaranje dobiti, iako se gospodarske aktivnosti mogu obavljati. Ako neprofitna organizacija ostvari dobit, ona se ulaže u organizaciju radi ostvarivanja njezinih ciljeva i ne raspodjeljuje se među članovima, osnivačima ili drugim privatnim stranama. Dodjela statusa javne koristi u skladu s člankom 21. nije nužan uvjet da bi se smatralo da je organizacija neprofitna. Međutim, ako se dodjeljuje status javne koristi, svrha organizacije smatra se neprofitnom;
- (b) „neovisno” znači, u vezi s udruženjima, slobodno od bilo kakvog neopravdanog uplitanja države i ne čini dio vladajuće ili upravne strukture. U tom pogledu ni primanje vladinih financijskih sredstava ni sudjelovanje u radu vladina savjetodavnog tijela ne sprečava da se udruženje smatra neovisnim sve dok to financiranje ili sudjelovanje ne utječe na samostalnost njegova funkcioniranja i donošenja odluka;

- (c) „samoupravno” znači, u vezi s udruženjima, da udruženje ima institucionalnu strukturu koja mu omogućuje da izvršava sve svoje unutarnje i vanjske organizacijske funkcije i neovisno donosi ključne odluke;
- (d) „javna korist” znači poboljšanje dobrobiti društva ili njezina dijela, od čega koristi ima opći interes društva;
- (e) „prekogrančno” znači, u vezi s udruženjima, ostvarivanje cilja transnacionalne suradnje ili prekogranične suradnje unutar Unije, ili da članovi osnivači udruženja dolaze iz najmanje dvije države članice, što znači da su građani ili rezidenti države članice ako su fizičke osobe, ili imaju registrirano sjedište u državi članici ako su pravne osobe;
- (f) „član” znači fizička ili pravna osoba koja je dobrovoljno i hotimice podnijela zahtjev za pridruživanje udruženju radi potpore njegovim ciljevima i aktivnostima i koja je primljena u udruženje na temelju njegova statuta. Ako je udruženje osnovano kao rezultat preoblikovanja ili spajanja, može se izvući zaključak o spremnosti za članstvo.

Članak 3.

Pravila primjenjiva na europska udruženja

1. Europska udruženja uređena su ovom Uredbom i njihovim statutima. Za pitanja koja nisu obuhvaćena ovom Uredbom, na europsko udruženje primjenjuje se pravo države članice u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište.
2. Države članice utvrđuju pravni subjekt ili kategoriju pravnih subjekata s kojima se europsko udruženje smatra usporedivim za potrebe utvrđivanja mjerodavnog prava u skladu sa stavkom 1., na način koji je u skladu s odredbama i ciljevima ove Uredbe.

Članak 4.

Nacionalno tijelo za udruženja

1. Države članice imenuju neovisno javno tijelo („nacionalno tijelo za udruženja”) i o tome obavješćuju Odbor europskih udruženja iz članka 5. i Komisiju. Nacionalno tijelo za udruženja odgovorno je za registraciju europskih udruženja u skladu s člankom 10. i za praćenje primjene ove Uredbe uz potpuno poštovanje temeljnih prava i sloboda europskih udruženja kako je predviđeno Ugovorima i Poveljom.
2. Nacionalna tijela za udruženja doprinose dosljednoj primjeni ove Uredbe u cijeloj Uniji. U tu svrhu nadzorna tijela za udruženja međusobno surađuju, među ostalim u okviru Odbora europskih udruženja u skladu s člancima 5. i 22.

Članak 5.

Odbor europskih udruženja

1. Ovime se imenuje Odbor europskih udruženja.
2. Odboru europskih udruženja pomaže tajništvo.
3. Odbor europskih udruženja sastoji se od predstavnika svakog nacionalnog tijela za udruženja i triju predstavnika Komisije.
4. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti Odbor europskih udruženja djeluje neovisno.
5. U cilju dosljedne primjene ove Uredbe Odbor europskih udruženja čini sljedeće:
 - (a) razvija, u suradnji s Komisijom i nacionalnim tijelima za udruženja, zajedničke obrasce ili druge alate za potporu elektroničkoj registraciji europskih udruženja u skladu s člankom 10.;
 - (b) uspostavlja i upravlja digitalnom bazom podataka europskih udruženja na razini Unije kao alatom u informativne i statističke svrhe te za potporu strukturiranom civilnom dijalogu o pitanjima Unije;
 - (c) obrađuje obavijesti o registraciji, raspuštanju i drugim relevantnim odlukama koje se odnose na europska udruženja u svrhu objave u *Službenom listu Europske unije*, kako je predviđeno ovom Uredbom;
 - (d) procjenjuje primjerenost identifikacije usporedivih pravnih subjekata koju su utvrdile države članice u skladu s člankom 3. stavkom 2.;
 - (e) zaprima, ispituje i prati pritužbe u vezi s primjenom ove Uredbe, ne dovodeći u pitanje zadaće nacionalnih tijela za udruženja;
 - (f) odlučuje o žalbama, prema potrebi putem svojeg Odbora za žalbe u skladu s člancima 10. i 11.;
 - (g) razmatra sva pitanja koja se odnose na primjenu ove Uredbe i savjetuje se s dotičnim strankama i relevantnim dionicima i stručnjacima, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev jednog od svojih članova ili Komisije;
 - (h) izdaje smjernice i preporuke te utvrđuje najbolje prakse za nacionalna tijela za udruženja i europska udruženja kako bi se osigurala dosljedna primjena ove Uredbe;
 - (i) daje mišljenja i preporuke Komisiji, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev jednog od svojih članova ili Komisije te nakon savjetovanja sa relevantnim stranama, dionicima i stručnjacima o svim pitanjima povezanim s europskim udruženjima ili mjerama koje proizlaze iz Direktive o minimalnim standardima;
 - (j) daje mišljenja i preporuke Komisiji u pogledu strukturnih i operativnih sredstava namijenjenih financiranju civilnog društva, organizaciji civilnog dijaloga te zaštiti i promicanju prava i vrijednosti Unije utvrđenih u UEU-u, UFEU-u i Povelji, radi održavanja i daljnjeg razvoja otvorenih, demokratskih, ravnopravnih i uključivih društava utemeljenih na pravima i vladavini prava;

- (k) promiče suradnju i djelotvornu bilateralnu i multilateralnu razmjenu informacija i najboljih praksi s nacionalnim tijelima za udruženja te između njih;
 - (l) promiče zajedničke programe osposobljavanja i olakšava razmjenu osoblja među nacionalnim tijelima za udruženja;
6. Odbor europskih udruženja odgovoran je Europskom parlamentu i Vijeću te jednom godišnje izvješćuje Europski parlament, Vijeće i Komisiju o svojim aktivnostima.
 7. Rasprave Odbora europskih udruženja i njegovih članova uređuju se Uredbom (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
 8. Odbor europskih udruženja usvaja vlastiti poslovnik i određuje svoj način rada.
 9. Na svoje sastanke Odbor europskih udruženja može pozvati predstavnike relevantnih europskih agencija i neovisne stručnjake, posebno iz akademske zajednice i civilnog društva, te se s njima redovito savjetuje.

Poglavlje II.

Osnivanje i registracija

Članak 6.

Osnivanje

1. Europsko udruženje osniva se:
 - (a) dogovorom najmanje tri člana osnivača; članovi osnivači dolaze iz najmanje dvije države članice, što znači da su građani ili rezidenti države članice ako su fizičke osobe, ili imaju registrirano sjedište u državi članici ako su pravne osobe; ili
 - (b) kao rezultat preoblikovanja postojećeg subjekta osnovanog u skladu s pravom države članice koji ispunjava iste uvjete kao u točki (a) i koji ima registrirano sjedište u Uniji u europsko udruženje; ili
 - (c) kao rezultat spajanja najmanje dvaju postojećih europskih udruženja; ili
 - (d) kao rezultat spajanja barem jednog postojećeg europskog udruženja i najmanje jednog subjekta koji pripada kategorijama utvrđenima u skladu s člankom 3. stavkom 2.; ili
 - (e) kao rezultat spajanja najmanje dvaju subjekata utvrđenih u skladu s člankom 3. stavkom 2., a koji su osnovani u skladu s pravom država članica i koji imaju

¹ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

registrirano sjedište u Uniji, pod uvjetom da ti subjekti zajedno imaju najmanje tri člana i da ti članovi dolaze iz najmanje dvije različite države članice.

2. Država članica može predvidjeti da subjekt, koji pripada onima utvrđenima u skladu s člankom 3. stavkom 2. i čije se registrirano sjedište ne nalazi u Uniji, može sudjelovati u osnivanju europskog udruženja, pod uvjetom da je takav subjekt osnovan u skladu s pravom jedne države članice, da ima registrirano sjedište u toj državi članici te da ima dokazivu i trajnu ekonomsku, socijalnu ili kulturnu vezu s tom državom članicom.
3. Osnivanje europskog udruženja provodi se pisanim sporazumom svih članova osnivača ili pisanim zapisnikom u kojem se dokumentira osnivački sastanak koji potpisuju svi članovi osnivači i koji se propisno provjerava ako je takva verifikacija potrebna u skladu s nacionalnim pravom za osnivanje udruženja.
4. Izlazak člana osnivača iz europskog udruženja ne dovodi automatski do raskida ili raspuštanja europskog udruženja, pod uvjetom da ono nastavi obavljati svoje aktivnosti na temelju suglasnosti barem onog broja osoba iz stavka 1. točke (a).
5. Osnivanje europskog udruženja ili bilo kakvi postupci restrukturiranja ne koriste se kako bi se dovela u pitanje prava radnika ili sindikata ili uvjeti rada. U skladu s mjerodavnim kolektivnim ugovorima te nacionalnim pravom i pravom Unije, obveze u pogledu radnika i vjerovnika i dalje se ispunjavaju, a zaposlenici, volonteri, sindikati i predstavnici radnika propisno se obavještavaju te se provode savjetovanja s njima. Poštuju se i, po potrebi, zadržavaju kolektivni ugovori i prava radnika na zastupanje na razini uprave.

Članak 7.

Članstvo

Europska udruženja slobodna su razlikovati punopravne članove od ostalih kategorija članova. Statutom europskog udruženja utvrđuju se prava i obveze svih kategorija članova, posebno u pogledu njihova prava glasa.

Članak 8.

Statut

1. Članovi osnivači sastavljaju i potpisuju statut europskog udruženja u vrijeme njegova osnivanja ili na njegovoj konstituirajućoj sjednici.
2. Statut mora sadržavati barem sljedeće informacije u vezi s europskim udruženjem:
 - (a) njegov naziv kojem prethodi ili slijedi kratica „EA”,
 - (b) točan opis njegovih ciljeva, njegove neprofitne prirode i, ako je to primjenjivo, njegovih svrha od javne koristi,

- (c) adresu njegova registriranog ureda,
- (d) njegovu imovinu u trenutku osnivanja,
- (e) naziv i adresu registriranih sjedišta njegovih članova osnivača, ako se radi o pravnim osobama,
- (f) uvjete i postupak za prijem, isključenje i istupanje članova,
- (g) prava i obveze njegovih članova, i različite kategorije članova ako postoje, te prava i obveze članova u svakoj kategoriji,
- (h) odredbe o broju članova i sastavu upravnog odbora, imenovanju i opozivu članova upravnog odbora, uvjete za pokretanje postupaka protiv članova upravnog odbora u ime udruženja, kao i odredbe o funkcioniranju upravnog odbora, njegovim ovlastima i odgovornostima, uključujući ovlasti zastupanja u odnosima s trećim stranama,
- (i) odredbe o funkcioniranju, ovlastima i odgovornostima njegove glavne skupštine, kako je navedeno u članku 16., uključujući zahtjeve u pogledu većine i kvoruma,
- (j) odredbe o pravima i obvezama članova, uključujući pravo glasa i pravo na podnošenje prijedloga,
- (k) osnove i postupke za dobrovoljno raspuštanje,
- (l) njegovu izričitu obvezu da poštuje vrijednosti Unije sadržane u članku 2. UEU-a,
- (m) raspolaze li ili ne temeljnim kapitalom i ako da, koji je iznos tog kapitala,
- (n) učestalost sazivanja glavne skupštine te
- (o) datum donošenja statuta i postupak za njegovu izmjenu.

Članak 9.

Registrirano sjedište

1. Registrirano sjedište europskog udruženja nalazi se na području Unije, u mjestu koje je određeno u njegovu statutu. Registrirano sjedište nalazi se u mjestu u kojem europsko udruženje ima svoju središnju upravu ili glavnom mjestu obavljanja djelatnosti u Uniji.
2. U slučaju osnivanja europskog udruženja preoblikovanjem u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (b), njegovi članovi odlučuju hoće li registrirano sjedište europskog udruženja ostati u državi članici u kojoj je izvorni subjekt registriran ili će se premjestiti u drugu državu članicu.
3. U slučaju osnivanja europskog udruženja spajanjem u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkama (c), (d) ili (e), njegovi članovi odlučuju u kojim će se državama članicama u kojima su subjekti koji se spajaju registrirani nalaziti registrirano sjedište europskog udruženja.

Članak 10.

Registracija

1. Članovi osnivači europskog udruženja u roku od 30 dana od datuma osnivanja, kako je predviđeno člankom 6. stavkom 3., podnose prijavu za registraciju nacionalnom tijelu za udruženja.
2. Nakon što provjeri ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete utvrđene ovom Uredbom, nacionalno tijelo za udruženja donosi odluku o registraciji europskog udruženja u roku od 30 dana od primitka zahtjeva.
3. Država članica ne nameće druge uvjete za registraciju osim onih utvrđenih ovom Uredbom.
4. Ako nacionalno tijelo za udruženja prihvati zahtjev, ono registrira europsko udruženje u odgovarajućem nacionalnom registru i u roku od 15 dana o svojoj odluci obavješćuje Odbor europskih udruženja, koji nastavlja s uključivanjem europskog udruženja u digitalnu bazu podataka europskih udruženja uspostavljenu u skladu s člankom 5. stavkom 5. točkom (b). U istom roku nacionalno tijelo za udruženja svoju odluku priopćuje i Uredu za publikacije Europske unije, koji zatim osigurava da se informacije bez odgode objave u *Službenom listu Europske unije*.
5. Ako je unutar 30 dana od podnošenja zahtjeva za registraciju zahtjev odbijen ili o njemu nije donesena odluka, podnositelj zahtjeva može se u roku od 15 dana od primitka odluke o odbijanju ili nakon isteka roka za donošenje odluke od 30 dana žaliti Odboru za žalbe iz članka 11.

Odbor za žalbe donosi odluku o zahtjevu za registraciju u roku od 30 dana od podnošenja žalbe.

Ako Odbor za žalbe odobri zahtjev za registraciju ili ne donese odluku u roku od 30 dana, nacionalno tijelo za udruženja nastavlja s registracijom u roku od 15 dana od takve odluke ili nedjelovanja.

Svaka odluka o odbijanju zahtjeva za registraciju priopćuje se podnositeljima zahtjeva i uključuje propisno obrazložene razloge za odbijanje.

6. Nakon uključivanja u odgovarajući nacionalni registar u skladu sa stavkom 4. registracija europskog udruženja proizvodi učinke u cijeloj Uniji.
7. Registracija se provodi putem zajedničkih obrazaca za registraciju ili drugih alata iz članka 5. Postupak registracije je elektronički i pristupačan te omogućuje podnositeljima zahtjeva uporabu službenog jezika ili jednog od službenih jezika države članice u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište. Naknade za registraciju ne smiju biti više od onih koje se primjenjuju na subjekte iz članka 3. stavka 2. i ne smiju prelaziti administrativne troškove ili predstavljati nepotrebno financijsko opterećenje, podložno načelu proporcionalnosti. Nacionalna tijela za udruženja omogućuju registraciju neelektroničkim putem.
8. Po primitku zahtjeva za dodjelu statusa javne koristi od strane europskog udruženja, nacionalno tijelo za udruženja ocjenjuje zahtjev u odnosu na uvjete utvrđene u ovoj Uredbi. Nacionalno tijelo za udruženja ne nameće nikakve druge uvjete osim onih utvrđenih ovom Uredbom.

9. Nacionalno tijelo za udruženja u roku od 15 dana od primitka zahtjeva za status javne koristi donosi obvezujuću odluku o zahtjevu. Taj se rok može produljiti za 15 dana u opravdanim slučajevima ako je za procjenu zahtjeva potrebna daljnja istraga ili ako se zahtjeva mišljenje Odbora europskih udruženja. Nacionalno tijelo za udruženja odmah obavješćuje europsko udruženje o trajanju i razlozima svakog produljenja početnog roka od 15 dana.
10. Ako nacionalno tijelo za udruženja prihvati zahtjev za status javne koristi, ono registrira tu odluku u odgovarajućem nacionalnom registru i u roku od 15 dana o svojoj odluci obavješćuje Odbor europskih udruženja, koji nastavlja s uključivanjem statusa javne koristi europskog udruženja u digitalnu bazu podataka europskih udruženja uspostavljenu u skladu s člankom 5. stavkom 5. točkom (b). U istom vremenskom roku nacionalno tijelo za udruženja svoju odluku priopćuje i Uredu za publikacije Europske unije, koji zatim osigurava da se informacije bez odgode objave u *Službenom listu Europske unije*.
11. Nakon uključivanja u odgovarajući nacionalni registar u skladu sa stavkom 10. donesena odluka o statusu javne koristi proizvodi učinke u cijeloj Uniji.
12. Ako je zahtjev za status javne koristi odbijen ili o njemu nije odlučeno u roku iz stavka 9., podnositelj zahtjeva može u roku od 15 dana od primitka odluke o odbijanju podnijeti žalbu Odboru za žalbe ili, po isteku razdoblja za donošenje odluke, uputiti zahtjev Odboru za žalbe osnovanom na temelju članka 11.

Odbor za žalbe donosi odluku u roku od 15 dana od žalbe ili upućivanja zahtjeva ili u roku od 30 dana u propisno obrazloženim slučajevima.

Ako Odbor za žalbe odobri zahtjev za status javne koristi ili ne donese odluku u roku iz prvog podstavka, nacionalno tijelo za udruženja nastavlja s dodjelom statusa javne koristi u roku od 15 dana od takve odluke ili nedjelovanja.

Svaka odluka o odbijanju zahtjeva za registraciju priopćuje se podnositeljima zahtjeva i uključuje propisno obrazložene razloge za odbijanje.
13. Članovi osnivači europskog udruženja mogu odlučiti istodobno podnijeti zahtjev za registraciju i status javne koristi, a u tom se slučaju odluka o oba pitanja donosi kao jedno, a primjenjuju se dulja razdoblja.

Članak 11.

Odbor za žalbe

1. Do... [... mjeseci nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe] Odbor europskih udruženja osniva Odbor za žalbe koji se sastoji od jednog predstavnika iz svake države članice i jednog predstavnika Komisije. Predsjednik je predstavnik Komisije.
2. Komisija osigurava tajništvo Odboru europskih udruženja.
3. Odbor za žalbe saziva njegov predsjednik, a odluke se donose apsolutnom većinom njegovih članova.

Članak 12.

Promjena registriranog sjedišta

1. Registrirano sjedište europskog udruženja može se, u skladu s ovim člankom, prenijeti u drugu državu članicu. Države članice osiguravaju nesmetan prijenos imovine i dokumenata koji pripadaju europskom udruženju koje prenosi svoje registrirano sjedište. Takav prijenos neće prouzročiti nikakve promjene statutâ udruženja osim onih predviđenih ovim člankom, prestanak djelovanja europskog udruženja niti nastanak nove pravne osobe, niti će se takvim prijenosom utjecati na prava i obveze koji su postojali prije prijenosa, osim onih koji su neodvojivo povezani s prijenosom.
2. Prijedlog prijenosa sastavlja upravni odbor europskog udruženja i objavljuje se u skladu s nacionalnim pravilima države članice u kojoj se nalazi registrirano sjedište.
3. Prijedlog prijenosa sastavljen na temelju stavka 2. uključuje pojedinosti o:
 - (a) planiranom registriranom sjedištu i predloženom nazivu u odredišnoj državi članici,
 - (b) nazivu i adresi u državi članici podrijetla,
 - (c) predloženom izmijenjenom statutu, uključujući, prema potrebi, novi naziv europskog udruženja,
 - (d) prijedlogu vremenskog plana prijenosa, te
 - (e) očekivanim pravnim i gospodarskim posljedicama prijenosa.
4. Odluka o prijenosu donosi se tek po isteku razdoblja od dva mjeseca od objave prijedloga prijenosa. Odluke o prijenosu uređene su uvjetima utvrđenima za izmjenu statuta europskog udruženja.
5. Vjerovnici i nositelji drugih prava u odnosu na europsko udruženje koja su prethodila objavi prijedloga za prijenos imaju pravo zahtijevati od europskog udruženja da im pruži odgovarajuća jamstva. Pružanje takvih jamstava uređeno je nacionalnim pravom države članice u kojoj se nalazilo registrirano sjedište europskog udruženja prije prijenosa. Države članice mogu proširiti primjenu te odredbe na dugove europskog udruženja prema javnim subjektima koji su nastali prije datuma prijenosa.
6. Nadležno tijelo u državi članici u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište izdaje potvrdu kojom se priznaje da su radnje i formalnosti koje su potrebne prije prijenosa pravilno dovršene.
7. Nova registracija ne provodi se dok se ne izda potvrda iz stavka 8. Prijenos registriranog sjedišta europskog udruženja i izmjene njegova statuta koje iz toga proizlaze, u skladu s člankom 10. stupaju na snagu na dan registracije prijenosa.
8. Država članica može, kada je riječ o europskim udruženjima sa sjedištem na njezinom teritoriju, odbiti prijenos registriranog sjedišta, u slučaju službenog prigovora koji podnosi određeno nadležno tijelo u roku od dva mjeseca navedenom u stavku 6. Takav se prigovor može podnijeti samo ako se temelji na razlozima javne sigurnosti te se priopćuje nacionalnom tijelu za udruženja u odredišnoj državi članici i Odboru europskih udruženja.
9. Ako se prijenos registriranog sjedišta odbije u skladu sa stavkom 8., europsko udruženje može u roku od 15 dana od primitka odluke o odbijanju podnijeti žalbu Odboru za žalbe osnovanom na temelju članka 11. Odbor za žalbe donosi odluku u roku od 15 dana ili u roku od 30 dana u opravdanim slučajevima ako je za procjenu zahtjeva potrebna daljnja istraga.
10. Ako Odbor za žalbe odobri prijenos ili to ne učini u roku iz stavka 11., nacionalno tijelo

za udruženja nadležne države članice odobrava prijenos u roku od 15 dana od takve odluke ili nedjelovanja.

Svaka odluka o odbijanju prijenosa priopćuje se podnositeljima zahtjeva i popraćena je propisnim obrazloženjem odbijanja.

11. Ako je prijenos registriranog sjedišta postao konačan, nacionalno tijelo za udruženja države članice u kojoj je europsko udruženje imalo registrirano sjedište prije prijenosa te informacije u roku od 15 dana dostavlja nacionalnom tijelu za udruženja države članice u koju europsko udruženje namjerava prenijeti svoje registrirano sjedište i Odboru europskih udruženja. Najkasnije 15 dana nakon primitka tih informacija nacionalno tijelo za udruženja odredišne države članice uključuje europsko udruženje u odgovarajući nacionalni registar. Odbor europskih udruženja osigurava da se pojedinosti o prijenosu objave u digitalnoj bazi podataka europskih udruženja te u *Službenom listu Europske unije* najkasnije 15 dana nakon primanja obavijesti iz države članice u kojoj je europsko udruženje imalo registrirano sjedište prije prijenosa. Prijenos registriranog sjedišta europskog udruženja stupa na snagu i na njega se može pozivati protiv trećih strana od datuma kada je europsko udruženje uključeno u nacionalni registar države članice u kojoj se nalazi njegovo novo registrirano sjedište.
12. Europsko udruženje koje je predmet raspuštanja, prestanka djelovanja, likvidacije, nesolventnosti, obustave plaćanja ili drugih sličnih postupaka ne može prenijeti svoje registrirano sjedište.

Članak 13.

Pravna osobnost

1. Europsko udruženje stječe pravnu osobnost u svim državama članicama nakon njegove registracije kao europsko udruženje u odgovarajućem nacionalnom registru.
2. Nakon obavijesti o registraciji, ali prije uključivanja u odgovarajući nacionalni registar, europsko udruženje može ostvariti svoja prava kao pravna osoba ako u okviru svojega naziva koristi izraz „europsko udruženje u osnivanju” i u skladu s nacionalnim pravilima o preventivnom nadzoru koja se primjenjuju na domaća udruženja u državi članici u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište tijekom osnivanja. Ako su prije stjecanja pravne osobnosti poduzete radnje u ime europskog udruženja, a europsko udruženje ne preuzme obveze koje proizlaze iz tih radnji, fizičke ili pravne osobe koje poduzimaju te radnje solidarno su odgovorne za njih, osim ako je drugačije predviđeno primjenjivim nacionalnim pravilima države članice u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište tijekom osnivanja.
3. Od... [datuma stupanja na snagu ove Uredbe] samo europska udruženja koja su osnovana i registrirana u skladu s ovom Uredbom mogu istaknuti izraz „europsko udruženje” u svojem nazivu, na službenom jeziku ili službenim jezicima države članice u kojoj su osnovana. To im je dopušteno nakon uključivanja u odgovarajući nacionalni registar u skladu s člankom 10. stavkom 4.
4. Kao pravne osobe, europska udruženja mogu u svoje ime izvršavati ovlasti, prava i obveze koji su potrebni za ostvarivanje njihovih ciljeva, pod istim uvjetima kao i pravni subjekt među onima koji su utvrđeni u skladu s člankom 3. stavkom 2. i koji su osnovani u skladu

s pravom države članice u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište.

5. Kao posljedica stjecanja pravne osobnosti, europsko udruženje stječe pravo i sposobnost:
 - (a) sklapanja ugovora i izvršavanja drugih pravnih akata, uključujući stjecanje pokretne i nepokretne imovine,
 - (b) prikupljanja sredstava za potporu neprofitnim aktivnostima,
 - (c) primanja donacija i ostavština,
 - (d) zapošljavanja osoblja,
 - (e) sudjelovanja u svojstvu stranke u sudskim postupcima, te
 - (f) pristupanja financijskim uslugama.

Članak 14.

Upravljanje i tijela

1. Europsko udruženje slobodno određuje svoje unutarnje upravljačke strukture i upravljanje svojim statutom, podložno odredbama ove Uredbe. Takve strukture i upravljanje u svakom su slučaju u skladu s demokratskim načelima i temeljnim vrijednostima Unije.
2. Europskim udruženjem upravljaju najmanje dva tijela: upravni odbor i glavna skupština.
3. Upravni odbor ili glavna skupština mogu osnovati druga upravljačka tijela pod uvjetima i u skladu s postupcima utvrđenima u ovoj Uredbi i statutom europskog udruženja.

Članak 15.

Upravni odbor

1. Upravni odbor upravlja europskim udruženjem u njegovu interesu i radi ostvarivanja njegovih ciljeva, kako je predviđeno statutom europskog udruženja.
2. Upravni odbor imenuje glavna skupština u skladu sa statutom. Informacije o sastavu upravnog odbora stavljaju se na raspolaganje nacionalnom tijelu za udruženja u roku od šest mjeseci od datuma njegova izbora. Nacionalno tijelo za udruženja o tome obavješćuje Odbor europskih udruženja. O svim izmjenama sastava obavještava se na isti način. Europsko udruženje dužno je te podatke učiniti javno dostupnima.
3. Osoba ne ispunjava uvjete da postane član upravnog odbora, da joj se dodijele ovlasti ili da preuzme odgovornost uprave ili zastupanja u skladu sa stavkom 6. dalje u tekstu ako je isključena iz članstva u odboru ili drugom sličnom upravljačkom ili nadzornom tijelu pravnog subjekta zbog:
 - (a) prava Unije ili nacionalnog prava koje se primjenjuje na tu osobu,
 - (b) prava Unije ili nacionalnog prava koje se primjenjuje na pravne subjekte utvrđene u skladu s člankom 3. stavkom 2. u državi članici u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište, ili

- (c) sudske ili upravne odluke donesene ili priznate od strane određene države članice.
4. U okviru zadaća koje su im dodijeljene ovom Uredbom i statutom europskog udruženja, svi članovi upravnog odbora imaju ista prava i obveze.
 5. Upravni odbor može delegirati upravljačke ovlasti ili odgovornosti odborima koji se sastoje od jednog ili više članova europskog udruženja. Statutom ili glavnom skupštinom utvrđuju se uvjeti za izvršavanje takvog delegiranja.
 6. Upravni odbor može održavati redovne i izvanredne sastanke. U okviru redovnih sastanaka upravni odbor se sastaje u vremenskim razmacima utvrđenima statutom europskog udruženja, a najmanje dvaput godišnje, kako bi raspravljao o financijskim izvještajima, aktivnostima i predvidivim izgledima za projekte europskog udruženja.
 7. Upravni odbor jednom godišnje sastavlja izvješće o financijskim izvještajima i aktivnostima europskog udruženja, koje prosljeđuje nacionalnom tijelu za udruženja i Odboru europskih udruženja. Takvo godišnje izvješće također objavljuje europsko udruženje.
 8. Ne dovodeći u pitanje članak 22. stavak 2. i u mjeri u kojoj se on primjenjuje na subjekte iz članka 3. stavka 2., upravni odbor jednom godišnje sastavlja financijski izvještaj o računima europskog udruženja, uključujući podatke o prihodima ostvarenima gospodarskim aktivnostima i sredstvima kao što su krediti i bankovni zajmovi te donacije ili nenadoknađeni primitci gotovine ili nekretnina tijekom prethodne kalendarske godine, kao i procjenu proračuna za sljedeću financijsku godinu. U skladu s nacionalnim pravom države članice mogu zahtijevati od upravnog odbora da objavi financijski izvještaj nadležnom tijelu i članovima udruženja. U tom slučaju članovi mogu od upravnog odbora zatražiti dodatne informacije, među ostalim o izvorima financiranja. Članovi to mogu učiniti samo ako je to, nakon ispitivanja godišnjeg financijskog izvještaja, potrebno u svrhu transparentnosti i odgovornosti i pod uvjetom da je to razmjerno. U tu svrhu europsko udruženje treba voditi potpunu i točnu evidenciju o svim financijskim transakcijama, kako je navedeno u članku 23. stavku 1.
 9. Članovi upravnog odbora ovlašteni su zastupati europsko udruženje u odnosima s trećim stranama i u pravnim postupcima, u granicama i pod uvjetima utvrđenima u statutu. Ako je ovlast za zastupanje europskog udruženja u odnosima s trećim stranama dodijeljena dvama ili više članova, te osobe kolektivno izvršavaju tu ovlast.
 10. Sve radnje koje članovi upravnog odbora poduzmu u ime europskog udruženja obvezuju europsko udruženje prema trećim stranama, pod uvjetom da ne prelaze ovlasti dodijeljene upravnom odboru mjerodavnim pravom ili ovlasti koje su mu zakonski dodijeljene statutom europskog udruženja.

Članak 16.

Glavna skupština

1. Opća skupština europskog udruženja, na kojoj su okupljeni svi članovi, naziva se glavnom skupštinom.
2. Upravni odbor imenuje glavnu skupštinu u skladu sa statutom europskog udruženja.
3. Članovi se obavješćuju o glavnoj skupštini najkasnije 15 kalendarskih dana prije datuma

utvrđenog za glavnu skupštinu.

4. Upravni odbor može sazvati glavnu skupštinu u bilo kojem trenutku, bilo na vlastitu inicijativu ili na zahtjev najmanje četvrtine članova. Statutom se može odrediti niži prag.
5. Glavna skupština može se održavati uz fizičku prisutnost članova, putem interneta ili kombinacijom tih dvaju načina bez utjecaja na valjanost glavne skupštine ili valjanost donesenih odluka. Upravni odbor odlučuje o tome koji se od ta tri obrasca koristi za svaku glavnu skupštinu, osim ako većina članova udruženja predloži drugi oblik.
6. U zahtjevu za glavnu skupštinu navode se razlozi za njezino sazivanje i točke koje treba uključiti u dnevni red.
7. Svaki član ima pravo na informacije i pristup dokumentima, u skladu s pravilima utvrđenima statutom, prije svake glavne skupštine.
8. Svaki član ima pravo sudjelovati u glavnoj skupštini, govoriti i podnositi prijedloge.
9. Pravo glasa i podnošenja prijedloga članova u glavnoj skupštini ostvaruje se u skladu sa statutom europskog udruženja, u skladu s člankom 8. stavkom 2. točkom (j).
10. Članovi mogu imenovati drugog člana da ih zastupa u glavnoj skupštini prije sjednice, u skladu s postupkom utvrđenim statutom europskog udruženja. Jedan član ne smije zastupati više od dva druga člana.
11. Odluke glavne skupštine o redovnim pitanjima donose se, osim ako je drugačije predviđeno, većinom glasova prisutnih ili zastupanih članova. Raspodjela glasova provodi se u skladu s pravilima utvrđenima statutom europskog udruženja.

Članak 17.

Podružnice udruženja i vodeći članovi

1. Europsko udruženje može imati regionalne podružnice. Te se podružnice ne smatraju zasebnim pravnim osobnostima, ali mogu organizirati aktivnosti i upravljati njima u ime udruženja, podložno zahtjevima njihovih statuta.
2. Upravni odbor europskog udruženja može imenovati podružnice ili članove koji su pravne osobe vodećim akterima u izvršavanju i provedbi projekata europskog udruženja. Države članice dopuštaju da podružnice ili članovi provode projekte pod njihovom nadležnošću kao vodeći akteri europskog udruženja.

Članak 18.

Izmjene statuta

1. O svim izmjenama statuta europskog udruženja raspravlja se u okviru glavne skupštine koja se u tu svrhu i saziva.
2. Članove se obavješćuje o glavnoj skupštini u cilju rasprave o predloženim izmjenama statuta europskog udruženja i odlučivanja o njima najmanje 30 kalendarskih dana prije datuma utvrđenog za skupštinu. Obavijest sadržava predmetne prijedloge.

3. Glavna skupština ovlaštena je izmijeniti statut ako je nazočna ili zastupljena najmanje polovica plus jedan član europskog udruženja.
4. Izmjene statuta europskog udruženja donose se ako za njih glasuje najmanje dvije trećine prisutnih ili zastupanih članova glavne skupštine.
5. Izmjene utvrđene svrhe europskog udruženja donose se ako za njih glasuje najmanje tri četvrtine prisutnih ili zastupanih članova glavne skupštine.
6. Tekst usvojenog statuta mora se dostaviti nacionalnom tijelu za udruženja unutar šest mjeseci od datuma kada je usvojen, a nacionalno tijelo za udruženja o tome obavješćuje Odbor europskih udruženja. Te informacije europsko udruženje stavlja na raspolaganje javnosti i dostavlja ih Odboru europskih udruženja kako bi ih se uključilo u europsku bazu podataka iz članka 5. stavka 5. točke (b).

Poglavlje III.

Odredbe o postupanju prema europskim udruženjima u državama članicama

Članak 19.

Načelo nediskriminacije

1. Zabranjeno je diskriminirajuće postupanje prema europskim udruženjima.
2. Postupanje prema europskim udruženjima jednako je postupanju prema jednakovrijednom nacionalnom subjektu utvrđenom u skladu s člankom 3. stavkom 2.

Članak 20.

Status javne koristi

1. Europskim udruženjima može se dodijeliti status javne koristi ako su ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti:
 - (a) svrha i aktivnosti organizacije usmjereni su na ostvarivanje cilja od javne koristi koji služi dobrobiti društva ili dijela društva te je stoga koristan za javno dobro, osim ako su ta svrha i te aktivnosti sustavno i izravno usmjerene na dobrobit struktura određene političke stranke. Na cilj od javne koristi usmjerene su među ostalim sljedeće svrhe:
 - i. umjetnost, kultura ili očuvanje povijesnog nasljeđa,
 - ii. zaštita okoliša i klimatske promjene,
 - iii. promicanje i zaštita temeljnih prava i vrijednosti Unije, uključujući demokraciju, vladavinu prava i iskorjenjivanje svake diskriminacije na temelju spola, rase, etničke pripadnosti, vjeroispovijesti, invaliditeta, seksualne orijentacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi,

- iv. socijalna pravda, socijalna uključenost te sprečavanje ili smanjenje siromaštva,
- v. humanitarna potpora i humanitarna pomoć, uključujući pomoć u slučaju katastrofe,
- vi. razvojna pomoć i razvojna suradnja,
- vii. zaštita ranjivih skupina stanovništva te pomoć i potpora ranjivim skupinama stanovništva, uključujući djecu, starije osobe, osobe s invaliditetom, osobe koje traže ili uživaju međunarodnu zaštitu te beskućnike,
- viii. zaštita životinja,
- ix. znanost, istraživanje i inovacije,
- x. obrazovanje i osposobljavanje te uključivanje mladih;
- xi. promicanje i zaštita zdravlja i dobrobiti, uključujući pružanje medicinske skrbi,
- xii. zaštita potrošača, te
- xiii. amaterski sportovi i njihovo promicanje.

(b) svaki višak od bilo koje gospodarske ili druge dohodovne aktivnosti organizacije koristi se isključivo za promicanje ciljeva od javne koristi te organizacije;

(c) u slučaju raspuštanja organizacije, statutarnim zaštitnim mjerama jamči se da će sva imovina i dalje služiti ciljevima od javne koristi; i

(d) članovi upravljačkih struktura organizacije koji nisu članovi osoblja nemaju pravo na naknadu koja premašuje odgovarajuću naknadu za troškove.

2. Europska udruženja mogu nacionalnom tijelu za udruženja države članice u kojoj imaju registrirano sjedište podnijeti zahtjev da im se prizna status javne koristi, u skladu sa zahtjevima iz stavka 1.
3. Nacionalno tijelo za udruženja odlučuje o zahtjevu za status javne koristi u skladu s postupkom iz članka 10. stavaka 8. i 9.
4. Države članice tretiraju europsko udruženje kojem je dodijeljen status javne koristi na isti način kao i pravne subjekte kojima je dodijeljen takav status u njihovoj jurisdikciji.

Članak 21.

Načelo nacionalnog tretmana

Europska udruženja podliježu odredbama nacionalnog prava koje se primjenjuju na pravne subjekte utvrđene u skladu s člankom 3. stavkom 2. u državi članici u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište.

Članak 22.

Načelo neproizvoljnog tretmana

Europska udruženja ne podliježu različitom tretmanu država članica isključivo zbog političke poželjnosti njihove svrhe, područja djelovanja ili izvora financiranja.

Poglavlje IV.

Financiranje i izvješćivanje

Članak 23.

Prikupljanje sredstava i slobodna upotreba imovine

1. Europska udruženja mogu tražiti, primati i donirati bilo kakve resurse te raspolagati njima, uključujući financijske, nenovčane i materijalne resurse, te tražiti i primati ljudske resurse iz bilo kojeg izvora ili za bilo koji izvor, bilo da se radi o javnim tijelima, privatnim osobama ili privatnim tijelima, u bilo kojoj državi članici i u trećim zemljama.
2. Europska udruženja podliježu odredbama prava Unije i mjerodavnog nacionalnog prava koje se odnose na oporezivanje, carinu, devizno poslovanje, pranje novca i financiranje terorizma, kao i pravilima kojima se uređuje financiranje izbora i političkih stranaka, kako se primjenjuju na pravne subjekte utvrđene u skladu s člankom 3. stavkom 2. u državi članici u kojoj imaju registrirano sjedište.
3. Europska udruženja podliježu obvezama izvješćivanja i javnog objavljivanja u skladu s nacionalnim pravom, među ostalim o sastavu upravnog odbora, odredbama statuta i financiranju i financijskim izvještajima u mjeri u kojoj su te obveze u skladu s ciljem od općeg interesa koji se sastoji od osiguravanja da europska udruženja posluju transparentno, da su odgovorna te pod uvjetom da su takve obveze nužne i proporcionalne.

Ispunjavanje obveza iz prvog podstavka ne smije dovesti do toga da europska udruženja podliježu strožim pravilima od onih koja se primjenjuju na jednakovrijedne nacionalne subjekte utvrđene u skladu s člankom 3. stavkom 2. i na profitne subjekte. Te obveze izvješćivanja i javnog objavljivanja ne smiju dovesti do različitog tretmana ili ograničavanja prava i obveza europskog udruženja neovisno o poželjnosti njegove svrhe ili izvora financiranja.

Članak 24.

Računovodstvo i revizija

1. Europska udruženja vode potpunu i točnu evidenciju o svim financijskim transakcijama.

2. Europska udruženja najmanje jednom godišnje sastavljaju:
 - (a) svoje godišnje financijske izvještaje,
 - (b) svoje konsolidirane financijske izvještaje, ako postoje,
 - (c) procjenu proračuna za sljedeću financijsku godinu, te
 - (d) godišnje izvješće o radu.

Upravni odbor dostavlja godišnje izvješće o radu i financijsko izvješće nacionalnom tijelu za udruženja u skladu s člankom 14. stavcima 7. i 8.

3. Godišnje izvješće o radu sadrži barem:
 - (a) informacije o aktivnostima europskog udruženja u referentnoj godini;
 - (b) informacije o predvidivim izgledima ako su dostupne; i
 - (c) opis načina na koji su tijekom prethodne godine promicani ciljevi od javne koristi ako je europskom udruženju dodijeljen takav status.
4. Godišnji financijski izvještaji europskih udruženja i, po potrebi, njihovi konsolidirani financijski izvještaji revidiraju se u skladu s odredbama koje se primjenjuju na pravne subjekte utvrđene u skladu s člankom 3. stavkom 2. u državi članici u kojoj dotično europsko udruženje ima registrirano sjedište. Revizija se provodi najmanje jednom u četiri godine i ne više od jednom u dvije godine.
5. Izvješće pripremljeno na temelju revizije iz stavka 4. objavljuje se na način predviđen pravom države članice u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište.
6. Nadležna tijela država članica ne zahtijevaju da europska udruženja omoguće pristup informacijama o svojim članovima koji su fizičke osobe, osim ako je to potrebno u svrhu javne kaznene istrage kaznenih djela za koja je propisana maksimalna kazna zatvora u trajanju od najmanje jedne godine i nakon odluke neovisnog suda.
7. Nacionalno tijelo za udruženja dostavlja polugodišnji pregled s relevantnim informacijama o svim revizijama iz stavka 4., Odboru europskih udruženja koji osigurava da je izvješće objavljeno u *Službenom listu Europske unije* i na njegovim internetskim stranicama.
8. Pravila o računovodstvu i reviziji koja se primjenjuju na europska udruženja ne smiju biti nepovoljnija od onih koja se primjenjuju na poduzeća u primjeni Direktive 2006/43/EZ¹ ili Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća².

¹ Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87.).

² Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog

9. Ovaj se članak primjenjuje ne dovodeći u pitanje povoljnije odgovarajuće nacionalne odredbe u državi članici registriranog sjedišta.

Poglavlje V.

Suradnja s državama članicama i odgovornost

Članak 25.

Suradnja s državama članicama

1. Nacionalno tijelo za udruženja države članice registracije pravodobno se savjetuje s nacionalnim tijelima za udruženja drugih država članica o svim bitnim pitanjima u vezi sa zakonitošću i odgovornošću određenog europskog udruženja te o tome obavještava Odbor europskih udruženja.
2. Osim ako je drukčije predviđeno ovom Uredbom, nacionalna tijela za udruženja svake godine dostavljaju pregled svih relevantnih informacija o odlukama koje se odnose na europska udruženja na teritoriju države članice. To obuhvaća popis predmeta u vezi s kojima su pokrenute kaznene istrage protiv europskih udruženja, među ostalim i u slučajevima kad je otkrivanje informacija o članovima zatraženo u skladu s člankom 24. stavkom 6.
3. Ako smatra da nacionalno tijelo za udruženja nije postupilo u skladu s ovom Uredbom, Odbor europskih udruženja dostavlja Komisiji sve relevantne informacije. Komisija procjenjuje te informacije i po potrebi poduzima mjere.
4. Europskim udruženjima na raspolaganju su učinkovita pravna sredstva za osporavanje odluka koje su donijela nacionalna tijela za udruženja i koje se na ta udruženja odnose, uključujući mogućnost sudskog preispitivanja svih takvih odluka.

Članak 26.

Odgovornost europskih udruženja i članova njihova upravnog odbora

1. Odgovornost europskih udruženja uređuje se odredbama koje se primjenjuju na pravne subjekte utvrđene u skladu s člankom 3. stavkom 2. u državi članici u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište.
2. Članovi upravnog odbora europskog udruženja solidarno su odgovorni za gubitak ili štetu koju europsko udruženje pretrpi zbog kršenja obveza povezanih s njihovim funkcijama. Međutim, odgovornost nije solidarna za gubitak ili štetu koju europsko udruženje pretrpi ako je dokazano kršenje posebnih obveza povezanih samo s funkcijama tog člana.
3. Statutom se utvrđuju uvjeti za pokretanje postupaka protiv članova upravnog odbora u ime europskog udruženja.

Poglavlje VI.

Raspuštanje, nesolventnost, likvidacija

Članak 27.

Dobrovoljno raspuštanje

1. Europsko udruženje može se raspustiti dobrovoljno:
 - (a) na temelju odluke upravnog odbora u skladu s odredbama statuta europskog udruženja, uz suglasnost glavne skupštine; ili
 - (b) na temelju odluke glavne skupštine; Glavna skupština može povući takvu odluku prije nego što raspuštanje ili likvidacija europskog udruženja formalno počne proizvoditi učinke.
2. Europsko udruženje obavješćuje nacionalno tijelo za udruženja o svakoj odluci o dobrovoljnom raspuštanju u skladu sa stavkom 1. najkasnije 15 dana nakon donošenja takve odluke.
3. Nacionalno tijelo za udruženja odmah briše europsko udruženje iz odgovarajućeg nacionalnog registra te obavješćuje Odbor europskih udruženja i Ured za publikacije Europske unije o raspuštanju europskog udruženja u skladu sa stavkom 1. najkasnije 15 dana nakon što sazna za raspuštanje. Odmah po primitku takve obavijesti Središnji ured za europska udruženja objavljuje obavijest Odbora europskih udruženja o raspuštanju u *Službenom listu Europske unije* i briše europsko udruženje iz digitalne baze podataka Unije, a Ured za publikacije objavljuje obavijest o raspuštanju europskog udruženja u *Službenom listu Europske unije*.
4. Raspuštanje europskog udruženja proizvodi učinke u cijeloj Uniji od datuma brisanja udruženja iz odgovarajućeg nacionalnog registra.

Članak 28.

Nedobrovoljno raspuštanje

1. Europsko udruženje može se raspustiti samo na temelju konačne odluke nadležnog suda države članice u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište ili u kojoj je imalo zadnje registrirano sjedište:
 - (a) ako registrirano sjedište europskog udruženja treba biti premješteno ili je premješteno izvan područja Unije;
 - (b) ako nisu više ispunjeni uvjeti za osnivanje europskog udruženja kako su utvrđeni u ovoj Uredbi; ili

- (c) ako aktivnosti europskog udruženja više nisu kompatibilne s ciljevima i vrijednostima Unije ili predstavljaju ozbiljnu prijetnju za javnu sigurnost.
2. Ako je odluka o raspuštanju donesena u skladu sa stavkom 1. točkom (a) ili (b), Središnji ured za europska udruženja dodjeljuje europskom udruženju razuman rok za reguliranje svojeg položaja prije nego što odluka počne proizvoditi učinke.
 3. Podnositelji zahtjeva imaju pristup učinkovitim pravnim sredstvima za podnošenje žalbe na odluku o raspuštanju pred nadležnim žalbenim sudovima.
 4. Nacionalno tijelo za udruženja odmah briše europsko udruženje iz odgovarajućeg nacionalnog registra i obavještuje Odbor europskih udruženja te Ured za publikacije Europske unije o nedobrovoljnom raspuštanju europskog udruženja najkasnije 15 dana nakon što odluka postane konačna. Odmah po primitku takve obavijesti Odbor europskih udruženja briše europsko udruženje iz digitalne baze podataka Unije, a Ured za publikacije objavljuje obavijest o raspuštanju europskog udruženja u *Službenom listu Europske unije*.
 5. Raspuštanje europskog udruženja proizvodi učinke u cijeloj Uniji od datuma brisanja udruženja iz odgovarajućeg nacionalnog registra.

Članak 29.

Likvidacija i nesolventnost

1. Prestanak djelovanja europskog udruženja povlači za sobom njegovu likvidaciju. Takva likvidacija uređuje se pravom mjerodavnim za pravne subjekte utvrđene u skladu s člankom 3. stavkom 2. u državi članici u kojoj europsko udruženje ima registrirano sjedište.
2. Europsko udruženje zadržava svoju sposobnost, u smislu članka 13., do zaključenja njegove likvidacije.

Članak 30.

Preispitivanje i evaluacija

Do... [pet godina od dana stupanja na snagu ove Uredbe] Komisija dostavlja Vijeću i Europskom parlamentu izvješće o primjeni Uredbe i po potrebi prijedloge izmjena.

Poglavlje VII.

Članak 31.

Završne odredbe

Ova Uredba stupa na snagu [...] dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

DIO II.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o zajedničkim minimalnim standardima za neprofitne organizacije u Uniji (Direktiva o minimalnim standardima)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Sloboda udruživanja temeljno je pravo priznato Ugovorom o Europskoj uniji (UEU) i Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) i ustavima država članica te je ključno za funkcioniranje demokracije jer je bitan uvjet za ostvarivanje drugih temeljnih prava pojedinaca, uključujući pravo na slobodu izražavanja.
- (2) Neprofitne organizacije kao takve uživaju zaštitu određenih prava, uključujući temeljna prava, na temelju relevantne sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.
- (3) Neprofitne organizacije daju ključan doprinos postizanju ciljeva od javnog interesa i ostvarivanju ciljeva Unije, među ostalim promicanjem aktivnog sudjelovanja u gospodarskim, demokratskim i društvenim aktivnostima naših društava.
- (4) Danas su neprofitne organizacije u ostvarivanju svojih ciljeva bitan dio naših gospodarstava i razvoja unutarnjeg tržišta, među ostalim sudjelovanjem u raznim aktivnostima od nacionalne i transnacionalne važnosti te redovitim sudjelovanjem u gospodarskim aktivnostima.
- (5) Posebno su neprofitne organizacije ključni pokretači razvoja trećeg sektora, za koji se procjenjuje da čini oko 13 % radne snage diljem Europe, na temelju rezultata projekta za razdoblje 2014. – 2017. pod nazivom „Doprinos trećeg sektora socioekonomskom razvoju Europe” koji je koordinirao Institut za socijalna istraživanja (ISF) iz Osla¹.
- (6) Neprofitne organizacije važan su akter u razvoju i provedbi politika Unije kojima se podupire unutarnje tržište, što je vidljivo iz njihova sudjelovanja u različitim stručnim skupinama kao što je Forum na visokoj razini za bolje funkcioniranje

¹ <https://cordis.europa.eu/project/id/613034/reporting>.

lanca opskrbe hranom.

- (7) U izvješćima, uključujući izvješća Agencije EU-a za temeljna prava, skreće se pozornost na brojne prepreke koje proizlaze iz nacionalnih zakona, propisa ili administrativnih praksi kojima se uređuje osnivanje, registracija, poslovanje, financiranje i prekogranične aktivnosti neprofitnih organizacija koje utječu na sposobnost pravnih ili fizičkih osoba ili skupina takvih osoba, neovisno o njihovom državljanstvu, da osnuju ili registriraju neprofitnu organizaciju ili da posluju diljem Unije.
- (8) Europski gospodarski i socijalni odbor pozvao je države članice da uspostave povoljno okruženje za filantropiju u skladu sa slobodama i temeljnim pravima Unije, u kojem bi se poticalo filantropsko i građansko djelovanje, privatno darivanje za javnu dobrobit i osnivanje filantropskih organizacija¹. Jačanje komplementarnosti između rada javnih institucija i filantropskih organizacija te osiguravanje da nacionalno zakonodavstvo i politika Unije olakšavaju doniranje privatnih resursa za opće dobro slobodnim protokom kapitala u kombinaciji s načelom nediskriminacije i jednakog fiskalnog postupanja prema europskim filantropskim organizacijama stoga je važno kako bi se iskoristio potencijal prekograničnih donacija i ulaganja za opće dobro.
- (9) Unatoč sve većem broju prekograničnih udruženja i neprofitnih organizacija u Uniji, trenutačno ne postoji usklađen paneuropski zakonodavni okvir koji bi im omogućio da djeluju i da se na odgovarajući način organiziraju na prekograničnoj razini.
- (10) S obzirom na važnost neprofitnih organizacija, ključno je da se njihovo osnivanje i poslovanje stvarno olakšaju i zaštite zakonodavstva država članica.
- (11) U preporuci Odbora ministara Vijeća Europe CM/Rec(2007)14 o pravnom statusu nevladinih organizacija u Europi države članice već su prepoznale ulogu neprofitnih organizacija, a posebno nevladinih organizacija, kao ključan element doprinosa civilnog društva transparentnosti i odgovornosti demokratske vlade te su utvrdile minimalne standarde koje treba poštovati u vezi s osnivanjem, upravljanjem i općim aktivnostima takvih organizacija.
- (12) Zajedničke smjernice o slobodi udruživanja (CDL-AD(2014)046) koje su donijeli Europska komisija za demokraciju putem prava (Venecijanska komisija) i Ured OEES-a za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) pružaju zakonodavcima smjernice za prenošenje međunarodnih standarda u području ljudskih prava o pravu na slobodu udruživanja u domaće zakone.
- (13) Na razini Unije potrebno je nadovezati se na postojeće standarde za neprofitne organizacije, u skladu sa slobodom udruživanja i slobodnim protokom kapitala, čiji je cilj osigurati ujednačenu razinu zaštite i jednake uvjete za sve neprofitne organizacije s poslovnim nastanom u Uniji, kako bi se osiguralo poticajno okruženje u kojem takve organizacije mogu nesmetano doprinositi funkcioniranju unutarnjeg

¹ Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, Neiskorišteni potencijal filantropije u Europi, SOC/611.

tržišta.

- (14) Ovom Direktivom trebali bi se uskladiti zakoni država članica u pogledu određenih aspekata osnivanja, registracije, poslovanja, financiranja, izvješćivanja i prekograničnih aktivnosti neprofitnih organizacija.
- (15) Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na pravila država članica o oporezivanju neprofitnih organizacija koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju. Pri prenošenju njezinih odredbi države članice trebale bi imati na umu da u području poreznog prava ne uvode niti primjenjuju odredbe koje utječu na registraciju, poslovanje, financiranje i prekogranično kretanje neprofitnih organizacija na način kojim se zaobilazi duh pravila utvrđenih u ovoj Direktivi.
- (16) Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na kazneno pravo država članica. Pri prenošenju njezinih odredbi države članice trebale bi imati na umu da ne uvode niti primjenjuju odredbe kaznenog prava kojima se posebno reguliraju registracija, poslovanje, financiranje i prekogranično kretanje neprofitnih organizacija ili koje utječu na njihovu registraciju, poslovanje, financiranje ili prekogranično kretanje na način kojim se zaobilazi duh pravila iz ove Direktive.
- (17) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na neprofitne organizacije s poslovnim nastanom u Uniji koje su osmišljene kao dobrovoljna udruženja fizičkih ili pravnih osoba, kao i na organizacije koje se ne temelje na članstvu i čija je imovina namijenjena ostvarivanju određenog cilja, kao što su zaklade, osnovane na neodređeno vremensko razdoblje i koje nastoje postići primarni cilj koji nije ostvarivanje dobiti te koje su neovisne i samoupravne. Organizaciju ne bi trebalo izuzeti iz zaštite predviđene ovom Direktivom zbog toga što joj nije dodijeljena pravna osobnost.
- (18) Kad se utvrđuje je li riječ o neprofitnoj organizaciji u skladu s člankom 2. ove Direktive, izravni korisnici organizacija čiji je cilj pružanje usluga skrbi za osobe s posebnim socijalnim potrebama ili zdravstvenim stanjem ne bi se trebali smatrati privatnim stranama.
- (19) Političke stranke trebale bi biti isključene iz područja primjene ove Direktive u mjeri u kojoj se njihove aktivnosti ne odnose samo na ostvarivanje zajedničkih interesa, aktivnosti ili svrhe, već su usmjerene na kolektivno ostvarivanje i korištenje političke moći.
- (20) Sindikati i udruženja sindikata trebali bi biti isključeni iz područja primjene ove Direktive. Države članice ne bi smjele koristiti to isključenje kako bi opravdale ograničenje nadležnosti sindikata i prava priznatih u nacionalnom pravu, pravu Unije ili međunarodnom pravu odnosno instrumentima za ljudska prava, posebno u Europskoj socijalnoj povelji Vijeća Europe i relevantnim konvencijama i preporukama Međunarodne organizacije rada te povezanoj sudskoj praksi.
- (21) Ovom Direktivom ne bi se trebala dovoditi u pitanje nadležnost država članica u pogledu statusa vjerskih, svjetonazorskih i nekonfesionalnih organizacija iz članka 17. UFEU-a. U tom pogledu, organizacije koje prvenstveno imaju vjerski, svjetonazorski i nekonfesionalni cilj, kao što su crkve te vjerske ili nevjerske

zajednice, trebale bi biti isključene iz područja primjene ove Direktive. Međutim, države članice to ne bi trebale upotrebljavati kako bi iz područja primjene ove Direktive isključile druge organizacije čiji su vrijednosti i ciljevi nadahnuti vjerskim, svjetonazorskim ili nekonfesionalnim uvjerenjima, kao što su vjerske dobrotvorne neprofitne organizacije.

- (22) Trebalo bi pretpostaviti da postoji legitiman interes za pristup mehanizmu za podnošenje pritužbi te upravnom i sudskom pravnom sredstvu za osobe koje izravno sudjeluju ili su bile izravno sudjelovale u radu neprofitne organizacije, kao što su njihovi osnivači, direktori, članovi osoblja, ali i za sve osobe koje imaju procesnu legitimaciju u postupcima u vezi s aktivnostima neprofitne organizacije. Ta bi pretpostavka trebala postojati i za korisnike aktivnosti neprofitne organizacije čiji korisnici ne moraju biti članovi, ali primaju ili su primili usluge, odnosno na njih su se odnosile odluke organizacije koje su utjecale na njihov svakodnevni život, kao što su pacijenti ili stanovnici objekata ili skloništa kojima upravljaju neprofitne organizacije ili primatelji dobrotvornih donacija, na primjer hrane ili odjeće.
- (23) Nacionalne institucije za ljudska prava neovisne su institucije osnovane zakonom i u skladu s Pariškim načelima koja je 1993. donijela Opća skupština Ujedinjenih naroda te su ovlaštene štiti i promicati ljudska prava na nacionalnoj razini u skladu s međunarodnim normama i standardima u području ljudskih prava.
- (24) Sloboda neprofitnih organizacija da utvrđuju ciljeve i aktivnosti proizlazi iz međunarodnih i regionalnih standarda u području ljudskih prava. To također podrazumijeva slobodu takvih organizacija da odrede opseg svojeg poslovanja, bilo na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj bilo na međunarodnoj razini, te da postanu članice drugih organizacija, saveza i konfederacija organizacija.
- (25) Informacije o identitetu osnivača i članova neprofitnih organizacija koji su fizičke osobe mogu biti osjetljive informacije. Stoga bi države članice trebale osigurati da se zahtjevima koji dovode do obrade takvih osobnih podataka ne dovodi u pitanje Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹ (Opća uredba o zaštiti podataka), a posebno njezin članak 9.
- (26) Svaka osoba trebala bi slobodno odlučiti hoće li se pridružiti neprofitnoj organizaciji ili ostati njezin član, a organizacije bi trebale imati slobodu pri utvrđivanju svojih pravila za članstvo, pri čemu bi trebale poštovati samo načelo nediskriminacije. Članstvo u neprofitnoj organizaciji ne bi trebalo biti osnova za primjenu sankcija ili restriktivnih mjera, osim ako je to posljedica izvršavanja kaznenih zakona.
- (27) Pravila o neprofitnim organizacijama trebala bi biti u skladu s načelom nediskriminacije. To uključuje obvezu države članice da osigura da nijedna osoba ili skupina osoba koje žele osnovati udruženje ne bi smjela biti neopravdano u

¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

povoljnijem ili nepovoljnijem položaju od druge osobe ili skupine osoba.

- (28) Pravila o neprofitnim organizacijama trebala bi provoditi regulatorna tijela koja djeluju nepristrano, neovisno i pravodobno u skladu s pravom na dobru upravu. Odluke i akti koji utječu na ostvarivanje prava i izvršavanje obveza neprofitnih organizacija trebali bi biti podložni neovisnom preispitivanju, među ostalim sudskom.
- (29) Potrebno je pojednostaviti i smanjiti birokraciju i regulatorne zahtjeve, poštovati samoupravnu prirodu neprofitnih organizacija, osigurati da ti zahtjevi ne budu nepotrebno opterećenje, pojednostaviti pravila o osnivanju, registraciji i odjavi registracije te modernizirati povezane postupke i sustave kako bi se osiguralo povoljno okruženje za poslovanje neprofitnih organizacija diljem Unije te povećala transparentnost i povjerenje u taj sektor. U tu bi svrhu u ovoj Direktivi trebalo utvrditi opće obveze u pogledu pojednostavljenja administrativnih pravila te posebne obveze u vezi s određenim aspektima regulatornog okvira.
- (30) Neprofitne organizacije koje doprinose javnoj koristi imaju posebno važnu ulogu te bi stoga trebale imati povoljniji tretman u svim državama članicama pod jednakim uvjetima.
- (31) U skladu s općim načelom nužnosti i proporcionalnosti ograničenja prava na udruživanje, zabrana i raspuštanje neprofitnih organizacija trebali bi uvijek biti krajnje mjere i nikad ne bi smjeli biti posljedica manjih kršenja koja je moguće riješiti ili ispraviti.
- (32) Trebalo bi uspostaviti skup pravila o jednakom postupanju, prekograničnim preoblikovanjima i spajanjima u pogledu neprofitnih organizacija radi olakšavanja mobilnosti neprofitnih organizacija diljem Unije.
- (33) Sloboda udruživanja temeljno je pravo i, iako zakonodavstvo država članica možda ne priznaje udruženja koja nisu službeno osnovana, to ne bi smjelo utjecati na pravo takvih udruženja da postoje i djeluju na njihovu teritoriju.
- (34) Neprofitne organizacije imaju pravo postojati i biti aktivne u skladu s Europskom konvencijom o ljudskim pravima i Poveljom, čak i ako su tijela države članice u kojoj imaju poslovni nastan samovoljno odbila njihovu registraciju.
- (35) Neprofitne organizacije trebale bi moći tražiti, primati i koristiti financijske, materijalne i ljudske resurse, bilo domaće, inozemne bilo međunarodne, za obavljanje svojih aktivnosti. Neprofitne organizacije diljem Unije izvještavaju o sve težem pristupu resursima, uključujući javno financiranje, a u sve većem broju država članica postoji zabrinutost u pogledu proporcionalnosti strogih pravila koja se usvajaju o pristupu neprofitnih organizacija inozemnom financiranju. Povrh toga, filantropske organizacije izvještavaju o teškoćama pri dodjeli donacija i bespovratnih sredstava u nekim slučajevima. Stoga je potrebno utvrditi načela i standarde za financiranje neprofitnih organizacija, među ostalim u pogledu pristupa privatnim resursima i javnom financiranju te njihova korištenja, obavljanja gospodarskih aktivnosti i obveze da se neopravdano ne ograničava prekogranično financiranje u skladu s pravilima o slobodnom kretanju kapitala

koja su utvrđena u Ugovorima.

- (36) Člankom 63. UFEU-a i člancima 7., 8. i 12. Povelje štite se neprofitne organizacije od diskriminatornih, nepotrebnih i neopravdanih ograničenja pristupa resursima i slobode kretanja kapitala unutar Unije. To se odnosi i na mogućnost traženja, osiguravanja i korištenja resursa domaćeg i stranog podrijetla, što je ključno za postojanje i rad svakog pravnog subjekta. U skladu s presudom Suda Europske unije od 18. lipnja 2020. u predmetu C-78/18 Europska komisija protiv Mađarske¹ ograničenja se mogu nametnuti u interesu javnog poretka ili javne sigurnosti te bi trebala biti razmjerna cilju zaštite takvih interesa i biti najmanje nametljiva sredstva za postizanje željenog cilja. To se, među ostalim, odnosi na ograničenja koja proizlaze iz pravila za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma, koja se primjenjuju u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti, posebno uzimajući u obzir obveze procjene rizika na temelju međunarodnog prava i prava Unije. Stoga države članice ne bi trebale primjenjivati nerazumne, pretjerano nametljive ili disruptivne mjere, uključujući zahtjeve za izvješćivanje kojima se organizacijama nameće prekomjerno ili skupo opterećenje. Kako bi se zadovoljio javni interes u području transparentnosti, posebno u pogledu organizacija koje imaju utjecaj na javni život i javnu raspravu, neprofitne organizacije trebale bi biti obvezne izvješćivati i javno objavljivati informacije o svojim predstavnicima i članovima upravljačkih tijela, odredbama statuta i financiranju. Te obveze izvješćivanja i javnog objavljivanja ne bi trebale dovesti ni do kakvog ograničavanja prava i obveza neprofitnih organizacija.
- (37) U svojoj praksi Sud Europske unije prepoznaje primjenu načela slobodnog kretanja kapitala na ciljeve u javnom interesu te tumači temeljne slobode iz UFEU-a i UFEU-a kao obvezu da se načelo nediskriminacije primjenjuje na donatore i organizacije od javne koristi u Uniji, među ostalim u pogledu poreznog tretmana udruženja od javne koristi i njihovih donatora². Stoga, ako se nacionalnim pravo i dalje provodi diskriminacija ili se primjenjuju skupi i opterećujući postupci na inozemne organizacije, to je u suprotnosti s pravom Unije.
- (38) Neprofitne organizacije i njihovi članovi trebali bi u potpunosti uživati pravo na privatnost i povjerljivost. Iako se zaštita predviđena pravilima Unije i nacionalnim pravilima o obradi osobnih podataka već primjenjuje na neprofitne organizacije, trebalo bi utvrditi minimalna jamstva, posebno u pogledu povjerljivosti članstva neprofitnih organizacija i javnog otkrivanja povjerljivih i osjetljivih informacija. Države članice trebale bi zabraniti svaki oblik nadzora neprofitnih organizacija izvan okvira kaznenog prava.
- (39) S neprofitnim organizacijama trebalo bi se pravodobno i na smislen način savjetovati o uvođenju, preispitivanju i provedbi zakonodavstva, politika i praksi koji utječu na njihovo djelovanje, među ostalim o prenošenju i provedbi odredbi ove Direktive. U tu bi se svrhu trebao uspostaviti redovit i transparentan civilni

¹ Presuda Suda Europske unije od 18. lipnja 2020., *Europska komisija protiv Mađarske*, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

² Stauffer:C-386/04 Centro di Musicologia Walter Stauffer/Finanzamt München für Körperschaften [2006.] ECR I-8203; Hein-Persche: C-318/07 Hein Persche/FinanzamtLüdenscheid [2009.] ECR I-359 i Missionswerk: C-25/10 Missionswerk WernerHeukelbach eV/Belgien [2011] 2 C.M.L.R. 35.

dijalog na svim razinama vlasti.

- (40) Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje prava radnika, uključujući postojeća prava u kontekstu nesolventnosti i u vezi s plaćama. Poslodavci su dužni ispuniti svoje obveze bez obzira na oblik poslovanja.
- (41) Ovom Direktivom utvrđuju se minimalni standardi i države članice trebale bi moći uvesti ili zadržati odredbe koje su povoljnije za neprofitne organizacije, pod uvjetom da se tim odredbama ne utječe na obveze koje proizlaze iz ove Direktive. Prenošenje ove Direktive ni u kojem slučaju ne bi trebalo predstavljati osnovu za snižavanje razine zaštite koja se već pruža neprofitnim organizacijama u okviru nacionalnog prava u područjima na koja se primjenjuje.
- (42) U skladu s člankom 26. stavkom 2. UFEU-a, unutarnje tržište obuhvaća područje bez unutarnjih granica na kojem je osigurano slobodno kretanje robe i usluga. Neprofitne organizacije sve više doprinose razvoju unutarnjeg tržišta, među ostalim sudjelovanjem u prekograničnim i transnacionalnim aktivnostima. Stoga je članak 114. UFEU-a odgovarajuća pravna osnova za donošenje mjera koje su nužne za uspostavu i funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- (43) Ovom se Direktivom poštuju, promiču i štite temeljna prava i načela koji obvezuju Uniju i njezine države članice u skladu s člankom 6. UEU-a, kako je posebno priznato u Povelji. Ovom se Direktivom posebno želi provesti članak 12. Povelje o pravu na slobodu udruživanja i članak 11. Povelje o pravu na slobodu izražavanja i informiranja, koji se trebaju tumačiti u svjetlu odgovarajućih odredbi Europske konvencije o ljudskim pravima. U skladu s tim, ključno je da se odredbe ove Direktive provode i primjenjuju u skladu s obvezom da se nepotrebno ne ograničava i da se olakšava ostvarivanje prava na slobodu udruživanja, izražavanja i informiranja te da se osigura potpuno poštovanje drugih temeljnih prava i načela, uključujući, među ostalim, pravo na zaštitu osobnih podataka, slobodu poduzetništva, pravo na nediskriminaciju, pravo na dobru upravu, pravo na učinkovito pravno sredstvo i pravo na obranu.
- (44) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, odnosno utvrđivanje minimalnih standarda za neprofitne organizacije s poslovnim nastanom u Uniji, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka ove Direktive oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti iz tog članka, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Poglavlje I.

Opće odredbe

Članak 1.

Svrha

Cilj je ove Direktive osigurati zajednički skup mjera za neprofitne organizacije s poslovnim nastanom u Uniji kako bi se stvorilo poticajno okruženje u kojem takve organizacije mogu doprinijeti funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Njome se žele uskladiti zakoni i drugi propisi država članica u pogledu određenih aspekata ciljeva i aktivnosti, registracije, poslovanja, financiranja, izvješćivanja i prekograničnih aktivnosti neprofitnih organizacija.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na neprofitne organizacije s poslovnim nastanom u Uniji.
2. U skladu s ovom Direktivom termin „neprofitna organizacija” odnosi se na dobrovoljna i trajna udruženja fizičkih ili pravnih osoba sa zajedničkim interesom, aktivnošću ili svrhom, kao i na organizacije koje se ne temelje na članstvu i čija su sredstva namijenjena za ostvarivanje određenog cilja kao što su zaklade, koje neovisno o obliku osnivanja udruženja ili organizacije:
 - (a) imaju primarni cilj koji nije ostvarivanje dobiti, što znači da se eventualna dobit, ostvarena iz aktivnosti organizacije, kao takva ne može raspodijeliti među njezinim članovima, osnivačima ili bilo kojim drugim privatnim stranama, već se mora uložiti u ostvarivanje njezinih ciljeva;
 - (b) neovisne su u smislu da organizacija nije dio vladine ili upravne strukture i slobodna je od svakog neopravdanog uplitanja države ili komercijalnih interesa. Vladino financiranje ne sprečava da se organizacija smatra neovisnom sve dok to ne utječe na samostalnost funkcioniranja organizacije i njezina donošenja odluka;
 - (c) samoupravne su, u smislu da organizacija ima institucionalnu strukturu koja joj omogućuje da u potpunosti izvršava svoje unutarnje i vanjske organizacijske funkcije i da autonomno donosi ključne odluke bez nepotrebnog uplitanja države ili drugih vanjskih aktera.
3. Ova se Direktiva primjenjuje na neprofitne organizacije koje ispunjavaju kriterije iz stavka 2., neovisno o tome temelje li se na članstvu te neovisno o tome jesu li registrirane i je li im dodijeljena pravna osobnost u skladu s pravom države članice u kojoj imaju sjedište.
4. Političke stranke isključene su iz područja primjene ove Direktive.
5. Sindikati i udruženja sindikata isključeni su iz područja primjene ove Direktive.
6. Organizacije koje prvenstveno imaju vjerski, svjetonazorski i nekonfesionalni cilj

isključene su iz područja primjene ove Direktive. Međutim, to se izuzeće ne primjenjuje na druge organizacije bez takvog posebnog cilja, čije su vrijednosti i ciljevi nadahnuti vjerskim, svjetonazorskim ili nekonfesionalnim uvjerenjima.

Članak 3.

Odnos s drugim odredbama prava Unije

1. Države članice primjenjuju odredbe ove Direktive u skladu s pravilima Ugovora o slobodi poslovnog nastana i slobodnom kretanju usluga te s relevantnim aktima Unije kojima se uređuje ostvarivanje tih prava, uključujući Direktivu 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ o uslugama na unutarnjem tržištu.
2. Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje pravo Unije i nacionalno pravo o zaštiti osobnih podataka, a posebno Uredba (EU) 2016/679 i odgovarajuće odredbe nacionalnog prava.

Poglavlje II.

Opće obveze

Članak 4.

Minimalni standardi

1. Države članice osiguravaju da neprofitne organizacije s poslovnim nastanom u Uniji uživaju minimalna jamstva predviđena ovom Direktivom.
2. Ograničenja minimalnih jamstava iz ove Direktive moguća su samo ako su nužna i proporcionalna za ostvarivanje ciljeva od općeg interesa koji su priznati u pravu Unije ili ako su potrebna za zaštitu prava i sloboda drugih osoba.
3. Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje pravo država članica da uvode ili zadržavaju odredbe koje su povoljnije za neprofitne organizacije, pod uvjetom da se tim odredbama ne utječe na obveze koje proizlaze iz ove Direktive.

Članak 5.

Nediskriminacija

1. Države članice osiguravaju da se njihovim zakonima i administrativnim praksama kojima se uređuju neprofitne organizacije, uključujući njihovo osnivanje, registraciju, poslovanje, financiranje, financijski i porezni tretman ili mjere u obliku poreznih olakšica i

¹ Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006., str. 36.).

prekogranične aktivnosti, ne provodi diskriminacija na temelju mjesta poslovnog nastana neprofitne organizacije.

2. Države članice osiguravaju da se nacionalnim zakonima, propisima ili administrativnim praksama kojima se uređuju neprofitne organizacije, uključujući njihovo osnivanje, registraciju, poslovanje, financiranje i prekogranične aktivnosti, ne diskriminira nijedna skupina ili pojedinac na bilo kojoj osnovi, na primjer na temelju dobi, rođenja, boje kože, roda, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, zdravstvenog stanja, imigracijskog ili boravišnog statusa, jezika, nacionalnog, etničkog ili socijalnog podrijetla, političkog ili drugog mišljenja, fizičkog ili mentalnog invaliditeta, imovine, rase, vjeroispovijesti ili uvjerenja ili drugog statusa.

Članak 6.

Pojednostavljenje administrativnih pravila

1. Države članice, u mjeri u kojoj je to moguće, pojednostavljaju nacionalne zakone, propise ili administrativne prakse kojima se uređuje osnivanje, registracija, poslovanje, financiranje, obveze izvješćivanja i prekogranične aktivnosti neprofitnih organizacija kako bi se osiguralo da je sloboda udruživanja zaštićena na svim razinama i kako bi se uklonile sve prepreke i neopravdana diskriminacija koji utječu na sposobnost pravnih ili fizičkih osoba ili skupina takvih osoba, neovisno o njihovu državljanstvu, da osnuju ili registriraju neprofitnu organizaciju ili da djeluju na teritoriju države članice, na primjer omogućivanjem pristupa bankarskim i financijskim uslugama te osiguravanjem sigurnih i zaštićenih kanala za prekogranične donacije i raspodjelu imovine unutar i izvan Unije.
2. Države članice osiguravaju da neprofitne organizacije koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju imaju pristup sustavima elektroničke identifikacije za potrebe provedbe administrativnih postupaka, u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća¹ (Uredba eIDAS).

Članak 7.

Pravo na dobru upravu

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da primjenu nacionalnih zakona, propisa ili administrativnih praksi kojima se uređuje osnivanje, registracija, poslovanje, financiranje, obveze izvješćivanja i prekogranične aktivnosti neprofitnih organizacija koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovom teritoriju provodi imenovano regulatorno tijelo čije su ovlasti i funkcije jasno utvrđene zakonom i izvršavaju se u skladu s pravom na dobru upravu, među ostalim u pogledu prava na

¹ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

nepriistrano i pravedno rješavanje predmeta u razumnom roku.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da neprofitne organizacije za koje se utvrdi da krše nacionalne zakone, propise ili administrativne prakse kojima se uređuje osnivanje, registracija, poslovanje, financiranje, obveze izvješćivanja i prekogranične aktivnosti neprofitnih organizacija dobiju odgovarajuću obavijest o navodnom kršenju i da im se pruži dovoljno prilika za ispravljanje administrativnih prekršaja.
3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su propisi i prakse u vezi s nadzorom i supervizijom neprofitnih organizacija propisani zakonom i razmjerni legitimnim ciljevima koje nastoje postići. Pritom osiguravaju da takvi propisi i prakse u pravilu nisu stroži od onih koji važe za privatna poduzeća te da njihova provedba ne utječe na interno upravljanje neprofitnim organizacijama i ne dovodi do nepotrebnog administrativnog ili financijskog opterećenja za dotične organizacije.
4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da nadzor i registraciju neprofitnih organizacija provode imenovana nadzorna tijela čije su ovlasti i funkcije jasno utvrđene zakonom i izvršavaju se neovisno u skladu s pravom na dobru upravu, među ostalim u pogledu razloga za moguće inspekcije i revizije, postupaka, trajanja i opsega inspekcija i revizija te ovlasti inspektora i službenika za reviziju.
5. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da javnosti budu na raspolaganju sveobuhvatne te lako dostupne i razumljive informacije o nacionalnim zakonima, propisima i administrativnim praksama kojima se uređuje osnivanje, registracija, poslovanje, financiranje, obveze izvješćivanja i prekogranične aktivnosti neprofitnih organizacija koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju, te informacije o nadležnosti, postupcima i funkcioniranju nadležnih regulatornih i nadzornih tijela.

Članak 8.

Pravo na učinkovito pravno sredstvo

1. Države članice osiguravaju da sve osobe s legitimnim interesom u vezi s osnivanjem, registracijom, poslovanjem, financiranjem, obvezama izvješćivanja i prekograničnim aktivnostima neprofitnih organizacija koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na teritoriju neke države članice imaju pristup učinkovitim mehanizmima za podnošenje pritužbi pred nadležnim neovisnim tijelom, kao što je pravobranitelj ili nacionalna institucija za ljudska prava kako bi zatražile pomoć u ostvarivanju svojih prava, te da imaju pristup učinkovitom upravnom i sudskom pravnom sredstvu kako bi zatražile preispitivanje akata ili odluka koje utječu na ostvarivanje njihovih prava i izvršavanje obveza. U takve se osobe ubrajaju neprofitne organizacije, njihovi osnivači, direktori, članovi osoblja te korisnici aktivnosti neprofitnih organizacija.
2. Države članice osiguravaju da žalba na odluku o zabrani ili raspuštanju neprofitne organizacije, obustavi njezinih aktivnosti ili zamrzavanju njezine imovine odnosno osporavanje takve odluke ima u pravilu suspenzivan učinak na takvu odluku, osim ako je

rezultat takvog suspenzivnog učinka sprečavanje izvršavanja odredbi kaznenog zakonodavstva.

3. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da je neprofitnim organizacijama s pravnom osobnošću priznata procesna legitimacija pred nacionalnim sudovima, među ostalim, po potrebi, za svjedočenje treće strane u sudskim postupcima.
4. Države članice osiguravaju da imenovane osobe mogu zastupati neprofitne organizacije koje nemaju pravnu osobnost pred nadležnim nacionalnim tijelima i sudovima u svrhu pristupa pravnim sredstvima iz ovog članka.

Poglavlje III.

Regulatorni okvir

Članak 9.

Ciljevi i aktivnosti

1. Države članice osiguravaju da neprofitne organizacije koje djeluju na njihovu teritoriju slobodno određuju svoje ciljeve i provode aktivnosti potrebne za ostvarivanje tih ciljeva, a ta se sloboda može ograničiti samo iz iznimnih razloga javne sigurnosti. Države članice uklanjaju sve prepreke ili ograničenja koja utječu na sposobnost neprofitnih organizacija da ostvare te ciljeve i obavljaju takve aktivnosti.
2. Države članice osiguravaju da neprofitne organizacije na njihovu teritoriju mogu slobodno utvrditi opseg svojih aktivnosti, bilo na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj bilo na međunarodnoj razini.
3. Države članice osiguravaju da formalnosti kojima se uređuje osnivanje i rad neprofitnih organizacija na njihovu teritoriju, kako je predviđeno u nacionalnim zakonima, propisima ili administrativnim praksama, nisu nepotrebno financijsko i administrativno opterećenje. To uključuje, u slučaju organizacija koje se ne temelje na članstvu, mogućnost za zakonsko osnivanje takvih organizacija darom ili ostavštinom.
4. Države članice osiguravaju da neprofitne organizacije na njihovu teritoriju mogu postati članice druge neprofitne organizacije, saveza ili konfederacije osnovane ili registrirane na njihovu teritoriju ili na teritoriju druge države članice te osiguravaju da zbog takvog članstva dotične organizacije nisu u nepovoljnom položaju.

Članak 10.

Članstvo

1. Države članice osiguravaju da svaka fizička ili pravna osoba može podnijeti zahtjev za

članstvo, ako je to moguće s obzirom na njezin pravni oblik, u neprofitnoj organizaciji koja je osnovana ili registrirana ili koja djeluje na njihovu teritoriju u skladu sa statutom i pravilnikom te organizacije te da može slobodno ostvarivati prava koja proizlaze iz članstva u skladu sa statutom i regulatornim ograničenjima organizacije.

2. Države članice osiguravaju da se kao posljedica članstva u neprofitnoj organizaciji koja je osnovana ili registrirana ili koja djeluje na njihovu teritoriju u skladu s nacionalnim zakonima, propisima ili administrativnim praksama ne primjenjuju nikakve sankcije ili restriktivne mjere, osim ako su takve posljedice rezultat izvršavanja odredbi kaznenog prava.
3. Države članice osiguravaju da neprofitne organizacije koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju mogu slobodno odlučiti o sastavu svojeg članstva. To može uključivati određivanje posebnih zahtjeva za članove na temelju razumnih i objektivnih kriterija.

Članak 11.

Statut

1. Države članice osiguravaju da neprofitne organizacije koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju mogu donijeti vlastite statute, pravilnike i pravila, uključujući pravila kojima se određuje njihova interna upravljačka struktura te imenovanje njihovih odbora i predstavnika.
2. Države članice osiguravaju da se nacionalnim zakonima, propisima ili administrativnim praksama o statutima neprofitnih organizacija od neprofitnih organizacija ne zahtijeva da u svojim statutima pruže bilo kakve informacije osim:
 - (a) naziva organizacije i adrese (registriranog sjedišta);
 - (b) ciljeva i aktivnosti organizacije;
 - (c) pravila upravljanja organizacijom, ovlasti njezinih upravljačkih tijela i, ako je primjenjivo, imenovanja osoba koje imaju pravo djelovati u njezino ime;
 - (d) prava i obveza članova organizacije;
 - (e) datuma donošenja statuta te naziva i adrese registriranog sjedišta članova osnivača ako su oni pravne osobe;
 - (f) postupka koji se primjenjuje za izmjenu statuta; te
 - (g) postupaka koji se primjenjuju za raspuštanje organizacije ili njezino spajanje s drugom neprofitnom organizacijom.
3. Od neprofitnih organizacija može se tražiti da u svojem statutu ili u godišnjim izvješćima otkriju i objave dodatne informacije o svojem poslovanju, funkcioniranju, članovima upravljačkih tijela, predstavnicima i financiranju, u mjeri u kojoj to ispunjava cilj od

općeg interesa, posebno s obzirom na ciljeve i aktivnosti organizacije.

Članak 12.

Pravna osobnost

1. Države članice osiguravaju da neprofitna organizacija na njihovu teritoriju može slobodno odlučiti hoće li steći pravnu osobnost, neovisno o činjenici da države članice mogu odrediti koji oblici organizacije imaju pravnu osobnost.
2. Ako je neprofitna organizacija stekla pravnu osobnost, države članice osiguravaju da se pravna osobnost te organizacije može jasno razlikovati od pravne osobnosti njezinih članova, osnivača ili ostalih pravnih osoba povezanih s takvom organizacijom.
3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da je registracija, ako je potrebna, ili finalizacija akta o osnivanju dovoljna kako bi neprofitne organizacije stekle pravnu osobnost.
4. Države članice osiguravaju da prethodno odobrenje nikad nije preduvjet za to da neprofitna organizacija stekne pravnu osobnost i ostvari odgovarajuću pravnu sposobnost.
5. Države članice osiguravaju da se skupine fizičkih ili pravnih osoba koje surađuju i koje nisu pokušale steći pravnu osobnost ne smatraju neprofitnom organizacijom s pravnom osobnošću isključivo radi toga da bi za njih vrijedili nacionalni zakoni, propisi ili administrativne prakse, čime bi se uređivalo ili utjecalo na njihovo poslovanje, financiranje i prekogranične aktivnosti, osim ako postoje razlozi za pretpostavku da je neprofitna organizacija kriminalna organizacija u skladu s nacionalnim pravom.

Članak 13.

Registracija

1. Države članice osiguravaju da formalna registracija nije preduvjet ili prepreka za osnivanje ili poslovanje neprofitnih organizacija koje su osnovane ili djeluju na njihovu teritoriju.
2. Države članice osiguravaju da su postupci za registraciju neprofitnih organizacija na njihovu teritoriju pristupačni, prilagođeni korisnicima i transparentni.
3. Države članice osiguravaju da formalnosti koje se primjenjuju na registraciju neprofitnih organizacija s poslovnim nastanom na njihovu teritoriju u skladu s nacionalnim zakonima, propisima ili administrativnim praksama nisu nepotrebno administrativno opterećenje. To uključuje uspostavljanje mehanizma prešutnog odobrenja koji se primjenjuje u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva za registraciju i suzdržavanje od uvođenja zahtjeva za ponovnu registraciju i njezino obnavljanje.
4. Države članice osiguravaju da naknade koje se primjenjuju na registraciju neprofitnih organizacija ne premašuju administrativne troškove registracije te da ni u kojem slučaju nisu nepotrebno financijsko opterećenje, podložno načelu proporcionalnosti.
5. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se neprofitne organizacije s poslovnim nastanom na njihovu teritoriju mogu registrirati elektronički, a pritom osiguravaju da je registracija moguća i na neelektronički način.
6. Države članice osiguravaju da je osobno pojavljivanje pred sudom ili drugim nadležnim nacionalnim tijelom u svrhu registracije neprofitne organizacije potrebno samo kad je to neophodno za utvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva.
7. Države članice osiguravaju da podnositelji zahtjeva koji borave ili imaju registrirano sjedište u drugoj državi članici i koji se moraju pojaviti pred sudom ili drugim nadležnim nacionalnim tijelom u svrhu registracije neprofitne organizacije to mogu učiniti pred nadležnim sudom ili drugim nadležnim tijelom u državi članici boravišta te da se takvo pojavljivanje smatra dovoljnim za potrebe registracije u državi članici registracije.
8. Države članice vode bazu podataka registriranih neprofitnih organizacija koja je dostupna javnosti, uključujući statističke podatke o broju prihvaćenih i odbijenih zahtjeva uzimajući u obzir načela zaštite podataka i pravo na privatnost.

Članak 14.

Status javne koristi

1. Države članice osiguravaju da neprofitna organizacija osnovana ili registrirana u državi članici Unije može podnijeti zahtjev da se prizna kao organizacija koja doprinosi javnoj koristi i može joj se dodijeliti odgovarajući status kako je predviđeno nacionalnim zakonima, propisima ili administrativnim praksama, isključivo na temelju njezine prijavljene ili činjenične svrhe, strukture i aktivnosti povezanih s teritorijem države članice koja dodjeljuje status.
2. Države članice donose nacionalne zakone, propise ili administrativne prakse koji su potrebni kako bi neprofitne organizacije mogle biti priznate kao organizacije koje doprinose javnoj koristi i dobiti odgovarajući status ako su ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti:
 - (a) svrha i stvarne aktivnosti organizacije usmjerene su na ostvarivanje cilja od javne koristi koji služi dobrobiti društva ili dijela društva te je stoga koristan za javno dobro, osim ako su usmjerene tako da sustavno i izravno koriste strukturama određene političke stranke. Sljedeće svrhe, među ostalim, smatraju se usmjerenim na javnu korist:
 - i. umjetnost, kultura ili očuvanje povijesnog nasljeđa,
 - ii. zaštita okoliša i klimatske promjene,
 - iii. promicanje i zaštita temeljnih prava i vrijednosti Unije, uključujući demokraciju, vladavinu prava, iskorjenjivanje svake diskriminacije na temelju spola, rase, etničke pripadnosti, vjeroispovijesti, invaliditeta, seksualne orijentacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi,
 - iv. socijalna pravda, socijalna uključenost te sprečavanje ili smanjenje siromaštva,
 - v. humanitarna potpora i humanitarna pomoć, uključujući pomoć u slučaju katastrofe,
 - vi. razvojna pomoć i razvojna suradnja,
 - vii. zaštita, pomoć i potpora ranjivim skupinama stanovništva, uključujući djecu, starije osobe, osobe s invaliditetom, osobe koje traže ili uživaju međunarodnu zaštitu te beskućnike,
 - viii. zaštita životinja,
 - ix. znanost, istraživanje i inovacije,
 - x. obrazovanje te osposobljavanje i uključivanje mladih;
 - xi. promicanje i zaštita zdravlja i dobrobiti, uključujući pružanje medicinske skrbi,
 - xii. zaštita potrošača,

- xiii. amaterski sportovi i njihovo promicanje.
- (b) višak od bilo koje gospodarske ili druge dohodovne aktivnosti koju ostvaruje neprofitna organizacija koristi se isključivo za promicanje ciljeva od javne koristi te organizacije;
- (c) u slučaju raspuštanja neprofitnih organizacija, statutarnim zaštitnim mjerama jamči se da će sva njihova imovina i dalje služiti ciljevima od javne koristi;
- (d) članovi upravljačkih struktura organizacije koji nisu članovi osoblja nemaju pravo na naknadu koja premašuje odgovarajuću naknadu za troškove.
3. Države članice osiguravaju da se neprofitnoj organizaciji koja je priznata kao organizacija koja doprinosi javnoj koristi i kojoj je dodijeljen odgovarajući status u skladu s nacionalnim zakonima, propisima ili administrativnim praksama može opozvati taj status samo ako je nadležno regulatorno tijelo dostavilo dostatne dokaze da neprofitna organizacija više ne ispunjava uvjete iz stavka 2.

Članak 15.

Prekid, zabrana i raspuštanje

1. Države članice osiguravaju da se postojanje neprofitne organizacije može okončati samo odlukom njezinih članova ili odlukom suda.
2. Države članice osiguravaju da do nedobrovoljnog prekida, zabrane ili raspuštanja neprofitne organizacije može doći samo zbog povreda nacionalnog prava koje se ne mogu riješiti ili ispraviti.
3. Države članice osiguravaju da do nedobrovoljnog prekida, zabrane i raspuštanja neprofitne organizacije može doći samo zbog stečaja, dugotrajne neaktivnosti ili teške povrede dužnosti koja je u suprotnosti s javnom sigurnošću kako je priznato pravom Unije.
4. Države članice osiguravaju da pojedinačni prijestupi osnivača, direktora, članova osoblja ili članova neprofitne organizacije, kad ne djeluju u ime organizacije, u pravilu ne rezultiraju nedobrovoljnim prekidom, zabranom i raspuštanjem organizacije.
5. Zaštita predviđena ovim člankom primjenjuje se i na obustavu aktivnosti neprofitne organizacije ako takva obustava može dovesti do zamrzavanja poslovanja organizacije koje je jednako raspuštanju.

Poglavlje IV.

Jednako postupanje i mobilnost

Članak 16.

Jednako postupanje

1. Države članice osiguravaju da se prema neprofitnim organizacijama koje djeluju u njihovoj jurisdikciji i koje su osnovane ili registrirane u drugoj državi članici postupaju jednako kao s neprofitnim organizacijama koje su osnovane ili registrirane u njihovoj jurisdikciji, među ostalim u pogledu pristupa uslugama, kao što su bankarske usluge, davanja odobrenja i, po potrebi, financijskog i poreznog tretmana podložno važećim nacionalnim zakonima, propisima i administrativnim praksama, te u pogledu pristupa financiranju za aktivnosti koje se odvijaju u jurisdikciji države članice ili koje služe javnom dobru u državi članici.
2. Za potrebe stavka 1., države članice od neprofitnih organizacija koje su osnovane ili registrirane u drugoj državi članici, ali djeluju u njihovoj jurisdikciji, ne zahtijevaju druge dokaze osim dokaza o osnivanju ili registraciji kao neprofitne organizacije u drugoj državi članici.

Članak 17.

Načelo neproizvoljnog tretmana

Države članice osiguravaju da nacionalna pravila kojima se uređuju neprofitne organizacije koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju ne dovode do neopravdane diskriminacije koja se temelji isključivo na političkoj poželjnosti svrhe, na području aktivnosti ili na izvoru financiranja organizacije.

Članak 18.

Prekogranična mobilnost i kontinuitet

1. Države članice uklanjaju sve prepreke koje utječu na ostvarivanje prava neprofitnih organizacija osnovanih ili registriranih u drugoj državi članici na slobodu poslovnog nastana, slobodno pružanje usluga i slobodan protok kapitala na njihovu teritoriju. Time se ne dovodi u pitanje pravo država članica da zahtijevaju da, kako bi se neprofitnoj organizaciji dodijelio formalni status, organizacija ima pravnu osobnost ili da je upisana u nacionalni registar, u skladu s pravom države članice u kojoj je osnovana i/ili u kojoj želi djelovati.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da neprofitna organizacija registrirana u drugoj državi članici ima pravo:
 - (a) premjestiti svoje registrirano sjedište na njihov teritorij bez potrebe za utemeljenjem ili osnivanjem kao nova pravna osoba;
 - (b) na pristup pojednostavljenom postupku registracije u kojem se priznaju informacije i dokumentacija koje je neprofitna organizacija već dostavila državi članici u kojoj je prije bila registrirana.

Članak 19.

Prekogranična preoblikovanja i spajanja

1. Države članice osiguravaju da se neprofitna organizacija koja je osnovana ili registrirana u njihovoj jurisdikciji može preoblikovati u drugu neprofitnu organizaciju koja je osnovana ili registrirana u drugoj državi članici ili se s njom spojiti, a da takvo spajanje ili preoblikovanje ne rezultira nedobrovoljnim prekidom, zabranom ili raspuštanjem odnosno obustavom aktivnosti organizacije.
2. Države članice osiguravaju da, u slučaju preoblikovanja ili spajanja kako je navedeno u stavku 1., neprofitna organizacija koja se preoblikuje ili spaja može slobodno osnovati ured ili poslovati u određenoj državi članici.
3. Države članice uspostavljaju pravni oblik koji preoblikovana ili spojena organizacija preuzima na temelju načela ekvivalentnosti.
4. Ako se neprofitna organizacija koja je rezultat preoblikovanja ili spajanja iz stavka 1. ne pridržava uvjeta i zahtjeva utvrđenih u nacionalnim zakonima, propisima ili administrativnim praksama države članice domaćina, države članice osiguravaju da se neprofitnoj organizaciji odobri razuman rok kako bi poduzela potrebne mjere za reguliranje svojeg položaja.
5. Države članice osiguravaju da se ni prekograničnim preoblikovanjima ni spajanjima ne ugrožavaju prava radnika ili sindikata ni radni uvjeti. One osiguravaju da se, u skladu s mjerodavnim kolektivnim ugovorima te pravom Unije i nacionalnim pravom, obveze poslodavaca u pogledu radnika i vjerovnika i dalje ispunjavaju te da su zaposlenici, volonteri, sindikati i predstavnici radnika propisno obaviješteni i da se s njima savjetuje. Poštuju se i, po potrebi, zadržavaju kolektivni ugovori i prava radnika na zastupanje na razini uprave.

Poglavlje V.

Financiranje

Članak 20.

Prikupljanje sredstava i slobodna upotreba imovine

1. Države članice uklanjaju sve prepreke koje utječu na sposobnost neprofitnih organizacija koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju da prikupljaju, primaju ili doniraju resurse ili da njima raspolažu, uključujući financijske, nenovčane i materijalne, ili da traže ili primaju ljudske resurse, neovisno o njihovom izvoru i određenoj, uključujući domaće, strane ili međunarodne subjekte, bilo da je riječ o javnim tijelima, privatnim osobama bilo o privatnim tijelima.

2. Države članice osiguravaju da nacionalni zakoni, propisi ili administrativne prakse ne dovode do različitog postupanja prema neprofitnim organizacijama na temelju njihovih izvora ili odredišta financiranja.
3. Države članice osiguravaju da neprofitne organizacije imaju pravo posjedovati vlasništvo i imovinu te slobodno raspolagati tim vlasništvom i imovinom podložno nacionalnim zakonima koji se primjenjuju na slične subjekte pod njihovom jurisdikcijom.
4. Države članice svode na minimum administrativno opterećenje u pogledu prekogranične raspodjele imovine i omogućuju neprofitnim organizacijama da stvaraju profit radi ponovnog ulaganja u dobrotvorne projekte.

Članak 21.

Javna sredstva

1. Države članice osiguravaju da su javna sredstva dostupna i da se dodjeljuju neprofitnim organizacijama na temelju jasnih, transparentnih i nediskriminirajućih postupaka.
2. Stavak 1. primjenjuje se i na financijska sredstva Unije koja države članice isplaćuju u okviru programa podijeljenog upravljanja, podložno odredbama Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

Članak 22.

Prekogranično financiranje

1. U skladu s pravilima Unije o slobodnom kretanju kapitala države članice osiguravaju da neprofitne organizacije koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju nisu u nepovoljnom položaju zbog prikupljanja ili primanja financijskih sredstava od fizičkih ili pravnih osoba s boravištem ili s poslovnim nastanom u Uniji ili u EGP-u, ali izvan njihova teritorija.
2. U skladu s pravilima Unije o slobodnom kretanju kapitala države članice osiguravaju da fizičke ili pravne osobe nisu u nepovoljnom položaju zbog financiranja neprofitnih organizacija koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju izvan njihova teritorija.

¹ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

Članak 23.

Gospodarske aktivnosti

Države članice osiguravaju da neprofitne organizacije koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju mogu slobodno obavljati sve zakonite gospodarske, poslovne ili komercijalne aktivnosti pod uvjetom da se takvim aktivnostima izravno ili neizravno podupiru njihovi neprofitni ciljevi, podložno zahtjevima za licenciranje ili regulatornim zahtjevima koji se općenito primjenjuju na predmetne aktivnosti u skladu s nacionalnim zakonima, propisima i administrativnim praksama.

Članak 24.

Izvješćivanje i transparentnost financiranja

1. Države članice osiguravaju da obveze izvješćivanja i transparentnosti koje se primjenjuju na neprofitne organizacije u skladu s nacionalnim zakonima, propisima i administrativnim praksama nisu nepotrebno opterećenje te da su razmjerne veličini organizacije i opsegu njezinih aktivnosti, uzimajući u obzir vrijednost njezine imovine i prihoda.
2. Za potrebe stavka 1. države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se obveze izvješćivanja i transparentnosti koje se primjenjuju na neprofitne organizacije u skladu s nacionalnim zakonima, propisima i administrativnim praksama o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma, uključujući one kojima se provode obveze Unije i međunarodne obveze, temelje na ciljanoj i ažuriranoj procjeni sektora i dotičnih organizacija utemeljenoj na riziku te da ne dovode do nerazmjernih zahtjeva ili neopravdanog ograničavanja pristupa neprofitnih organizacija financijskim uslugama.
3. U skladu s člankom 11. stavkom 3. neprofitne organizacije svake godine podnose izvješće o financijskim izvještajima neprofitnih organizacija i ta izvješća javno objavljuju. Ta izvješća uključuju podatke o financijskim sredstvima dobivenima u prethodnoj kalendarskoj godini, informacije o podrijetlu i iznosu tih sredstva, kreditima, bankovnim zajmovima, donacijama ili nenamirenim primitcima gotovine ili imovine.
4. Države članice osiguravaju da obveze izvješćivanja i transparentnosti koje se primjenjuju na neprofitne organizacije u skladu s nacionalnim zakonima, propisima i administrativnim praksama ne dovode do različitog postupanja prema takvim organizacijama ili bilo kakvog ograničavanja njihovih prava ili obveza, na temelju izvora financiranja, ciljeva ili aktivnosti organizacije.

Poglavlje VI.

Povjerljivost

Članak 25.

Povjerljivost članstva

1. Ako se neprofitna organizacija temelji na članstvu, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da informacije o članovima mogu ostati povjerljive.
2. Države članice osiguravaju da informacijama o članstvu u neprofitnoj organizaciji u vezi s članovima koji su fizičke osobe može pristupiti samo nadležno tijelo ako je takav pristup potreban u svrhu javne kaznene istrage kaznenih djela kažnjivih maksimalnom kaznom zatvora u trajanju od najmanje jedne godine i nakon odluke neovisnog suda.

Članak 26.

Povjerljive i osjetljive informacije

1. Države članice osiguravaju da se nacionalnim zakonima, propisima ili administrativnim praksama od neprofitnih organizacija koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju ne zahtijeva da javno otkrivaju svoje povjerljive i osjetljive informacije kao što su osobni podaci u vezi s osobljem, volonterima, članovima, osnivačima ili donatorima organizacije.
2. Države članice osiguravaju da neprofitne organizacije koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju imaju pristup učinkovitim pravnim sredstvima kako bi spriječile nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje njihovih povjerljivih ili osjetljivih informacija ili dobile pravnu zaštitu zbog nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja takvih informacija.
3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se zaštita od nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja povjerljivih ili osjetljivih informacija neprofitnih organizacija u skladu s ovim člankom primjenjuje na inspekcije, revizije i sve druge nadzorne aktivnosti koje provode nadležna tijela.

Članak 27.

Nadzor

Države članice osiguravaju da neprofitne organizacije ne podliježu neopravdanom i nerazmjernom nadzoru, posebno nadzoru njihova djelovanja ili komunikacije, ili nadzoru osnivača organizacije, članova njezinih upravljačkih struktura, drugih članova, osoblja, volontera, donatora ili ostalih privatnih strana koje su s njom povezane, osim ako je to opravdano u svrhu javne sigurnosti.

Poglavlje VII.

Završne odredbe

Članak 28.

Povoljniji tretman i klauzula o neregresiji

1. Države članice mogu uvesti ili zadržati odredbe kojima se omogućuje povoljniji tretman za neprofitne organizacije koje su osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju od onih utvrđenih u ovoj Direktivi.
2. Provedba ove Direktive nije osnova za snižavanje razine zaštite koja je već osigurana nacionalnim pravom, pravom Unije ili međunarodnim pravom, među ostalim u pogledu temeljnih prava, u područjima koja su obuhvaćena ovom Direktivom.

Članak 29.

Prenošenje

1. Države članice do ... [jedna godina od dana stupanja na snagu ove Direktive] donose i objavljuju mjere potrebne radi usklađivanja s ovom Direktivom. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.
2. Države članice savjetuju se pravodobno, transparentno i smisleno s neprofitnim organizacijama koje su već osnovane ili registrirane ili koje djeluju na njihovu teritoriju o prenošenju i provedbi odredbi ove Direktive.

Članak 30.

Izješćivanje, evaluacija i preispitivanje

1. Države članice Komisiji pružaju sve relevantne informacije o provedbi i primjeni ove Direktive. Na temelju dostavljenih informacija Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o provedbi i primjeni ove Direktive najkasnije tri godine nakon roka za njezino prenošenje.
2. Uzimajući u obzir svoje izvješće podneseno u skladu sa stavkom 1. Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o učinku nacionalnog prava kojim se prenosi ova Direktiva najkasnije tri godine nakon roka za njezino prenošenje. U izvješću se ocjenjuje način funkcioniranja ove Direktive i razmatra potreba za dodatnim mjerama uključujući, po potrebi, izmjene radi dodatnog usklađivanja nacionalnog prava koje se primjenjuje na neprofitne organizacije.
3. Komisija javno objavljuje izvješća iz stavaka 1. i 2. te osigurava da su ona lako dostupna.

Članak 31.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.